Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 24
Leto VII

Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393.

Ljubljana, 20. junija 1935

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Tam kjer ženske vladajo...

Ameriški možje so reveži: lakeji svojim ženam, pestunje svojim otrokom, v kuhinji pa tarča za valjar...

(H-I) Newyork, junija

Bil sem šele tri dni v Newyorku, pa sem bil že prepričan, da so ameriški možje čisto drugačni galantneži kakor Evropci. Ko sem sedel kesno popoldne v foyerju hotela »Commodore«, sem si radovedno ogledoval goste okrog sebe. Zanimalo me je seveda vse, ker še nisem poznal ameriških običajev in navad.

Meni nasproti je sedel na udobni usnjeni klopi starejši gospod s svojo ženo. Sredi med njima je čepel majhen kužek in vselej zarenčal, kadar se je gospod sklonil k ženi in jo opozoril na vsebino pisma, ki ga je čital. Nenadoma sem opazil, da je dama opozorila gospoda na svojo nogo in précej nato je korenjak pokleknil prednjo in ji s suženjsko uslužnostjo zavezal trak na čevljih. Ves ta čas je kužek renčal, kakor da bi se bal za varnost svoje gospodarice.

Lahko si mislite, da mi je bilo čudno pri srcu, ko sem gledal tega ubogega moža, kako je spričo najmanj dveh sto ljudi s hladnokrvnim obrazom opravljal za nas Evropce prav gotovo ponižujoče delo. Ogledal sem se po navzočnih, toda nikjer nisem opazil nasmeška. Meni je pa kar krivilo ustnice!

Nič manj nisem bil presenečen, ko sem kesneje v oblačilnici opazoval kavalirje, kako so kleče na tleh obuvali svojim damom snežke. Dame jih še za mar niso imele in so se kar čez njihove glave pogovarjale s sosedami in tujimi gospodi. Kavalirji so pa — tako se mi je vsaj zdelo — z nekim češčenjem zapenjali patentne gumbe damskih snežk. Menda jim je bilo v posebno slast, da so lahko tako ponižno klečali pred lepim spolom na tleh, med tem ko so služabniki in hotelski tekači stali ob stebrih s prekrižanimi rokami.

Meni so se zdele take kavalirščine kaj čudne. Ne bom rekel, da sam morda nisem kavalir in da bi damam ne pomagal rad. Trdim pa, da se vselej in povsod zavedam svojega moškega dostojanstva. To kar sem videl v newyorškem hotelu, mi ni šlo prav v račun z besedo gentleman. Nazadnje bi se še tudi s kakimi navadami utegnil sprijazniti (vsaj za silo), če bi bil pri damah opazil kakršenkoli izraz zahvale za moško uslužnost. Med vsemi ameriškimi lepoticami pa nisem videl niti ene, ki bi se bila vsaj z nasmeškom oddolžila moškemu za prijaznost. Povem vam, da se je prve dni kar trgalo v meni, ko sem iz vljudnosti odprl kakšni dami vrata; kakor kakšna kneginja iz starega veka je korakala mimo mene. V Evropi menda ni dame, ki ne bi znala razlikovati vljudne uslužnosti gentlemanove od dolžnosti služabnika.

*

Prihodnje dni sem doživel še marsikaj, o čemur prej še sanjal nisem.

Neke nedelje, ko sem se ravno sprehajal po znamenitem Centralnem Parku, sem opazoval čudno karavano. O, ne mislite, da vodijo v Newyorku kamele po nasadih! Ne. Možje so vozili otroške vozičke, njihove žene so se pa malomarno sprehajale s prijateljicami in starejšimi otroki na drugi strani drevoreda. Zdelo se je, kakor da so samo zaradi nadzorstva tu.

Zmerom rad presojam ljudski značaj po njegovem humorju, zato sem si kupil »Funny pages«, večbarvne humoristične priloge dnevnih listov. Začudil sem se, ko sem na vsaki strani našel like smešno izobličenega zakonskega moža, ki ga je boljša polovica pretepla z »rolling pinom« (valjarjem za testo).

V nekem dnevniku so nekoč prav resno načeli vprašanje, ali je ženi dovoljeno, da pretepa svojega moža ali ne. Nekatere čitateljice so se prav hudo zavzemale za to, da ne kaže ženam jemati te pravice, zakaj miru in udobnosti družinskega življenja so dolžne, da časih pokažejo možu s pestjo ali čimerkoli drugim, kaj je prav in kaj ni prav.

Vesti o zakonskih ločitvah, procesih za odškodnine in o newyorškem »Alimony-Jailu« (kaznilnici za ločene zakonce, ki redno ne plačujejo vzdrževalnin), so me dodobra seznanile z razmerjem ameriškega moškega do ženske.

*

Samski ameriški gentleman mora zvezati svoje kavalirstvo z dolžnostjo postrežčka in »božička«. Navaditi se mora, da ustreže vsem še tako čudaškim željam in muham svojih spremljevalk. Seveda ga nobena dama zaradi še tako dovršene uslužnosti ne nagradi morda s hvaležnostjo, niti z nasmeškom ne! Tako je pač v navadi in tako bo menda ostalo, dokler se Američani ne bodo »emancipirali«, kakor so se pri nas ženske! Nikjer na svetu niso ženske tako brezobzirne kakor v Ameriki. Nič jim ni mar denarnice njihovih spremljevalcev, če jo tudi prav do poslednjega centa izpraznijo.

Čeprav se dama in gospod poznata le povrh, mora gospod izkazovati dami vse kavalirske usluge, najsi bo to v gledališču, v restavraciji ali kavarni. Američanka nikoli ničesar sama ne plačuje, če je le kakšen moški zraven.

Zakonski možje v Ameriki so pravi pravcati hlapci svojim ženam. Videl sem može, kako z največjo potrpežljivostjo in pripravljenostjo opravljajo vsa domača služabniška dela. Zdelo se mi je, kakor da jim je pomivanje posode, iztepanje preprog in slično nekakšen »sport«. Tudi bogati možje niso nič manj »postrežljivi«. Menda jim niti v sramoto ni, če pridejo v družbo z bunko na čelu.

*

Ribbentrop,

Hitlerjev zaupnik in vodja nemške delegacije, ki se v Londonu pogaja z Angleži za povečanje nemške mornarice.

Mož, ki se je 10 let pravdal sam s seboj

(M-O) Pariz, junija

Neki meščan iz Carcassonna je ovdovel in je imel vse podedovati po ženi. Drugega dediča ni bilo, zakaj pokojničina mati se je prostovoljno odrekla svojemu zakonskemu deležu (trem četrtinam zapuščine). 21. oktobra 1925 je mož imel prevzeti dediščino.

Toda tako igraje stvar ni smela iti. Neki prebrisan odvetnik je ugotovil, da zadeva še ni urejena s tem, da se je mati njegove žene odrekla svojemu deležu. Besedo imajo namreč še njeni neposredni potomci. Obrnil se je do njih, a tudi oni so se prostovoljno odpovedali svojim pravicam na ljubo užaloščenemu možu.

To bi bilo tedaj v redu, bi človek rekel. O, nikakor ne! Kje je pa ostala običajna zapuščinska pravda? Vendar ne gre, da bi šlo to pot tako gladko!

Na žalost ni bilo nikogar, da bi nastopil proti vdovcu. A to ne sme biti ovira! Bomo pa vdovca poslali v boj... proti njemu samemu! Glavno je, da se bomo pravdali.

In tako se je zgodilo.

Pokojničin mož je bil po določbah oporoke njen univerzalni dedič. Zato je imel pravico prevzeti vso njeno zapuščino. On je pa prevzel samo eno četrtino dediščine, za druge tri četrtine se je pa ogorčeno boril sam s seboj, da bo videl, komu gre pravica.

Človek bi mislil, da mu ta pravda ni mogla biti težka ne dolgotrajna. Saj sta si bila vendar tožitelj in toženec (kot ena sama oseba) edina zastran razdelitve dediščine, in tudi postopek pred sodiščem je moral iz istega razloga iti hitro od rok.

Toda kdor bi tako trdil, bi s tem le dokazal, da nima niti pojma o zapletenosti francoskega prava. Prvi sodni odlok, da naj pokojničin mož prevzame zapuščino, sega, kakor smo že rekli, še v oktober 1925. Zadnja beseda carcassonnskega sodišča je pa padla 19. marca 1935: ta beseda pravi, da ima pravdač vzlic svojemu drugačnemu mnenju prevzeti dediščino célo in nedeljeno.

Deset let se je torej Carcassonnčan pravdal s samim seboj in naposled še izgubil. Upajmo, da je v tem času ženino zapuščino že spravil na kant. To bi sklepali že iz tega, ker se je z razsodbo zadovoljil in ne misli zadeve več gnati na višjo instanco. (Po »Matinu«.)

Na 3. strani:

Začetek našega novega romana v slikah

»OTOK ZAKLADOV«

Na 4. strani:

Nadaljevanje Lawrenceovih vojnih prigod:

NEMŠKA VOHUNKA IN AMERIČAN

Dirka s smrtjo

Najhujša vožnja avtomobilskega rekorderja Kako je Hans Stuck rešil otroku življenje

(H-I) Torino, junija

Nemški avtomobilski dirkač nam tu pripoveduje o svoji najnevarnejši vožnji, ne morda na kakšnem velikem dirkališču v Evropi ali v Južni Ameriki, temveč o divji vožnji na gorski cesti čez St. Bernard proti Torinu.

*

Pravkar sem se odpravljal na dirko v Cuneo v Italiji. Moj mehanik in jaz sva se peljala v mojem zasebnem vozu po cesti Montreux—St. Maurice proti Martignyju. Blizu St. Mauricea so nas ustavili vojaki: »Plaz se je utrgal! Cesta bo več dni zaprta! Če hočete v Italijo, morate napraviti najmanj dve sto kilometrov dolg ovinek!« Obrnila sva.

Ko sva prispela v Ollon, sva se morala ustaviti pred gručo ljudi, ki so stali sredi ceste. Ko sva jih vprašala, kaj se je zgodilo, je pristopila neka mlada, zelo lepa žena k meni in mi jokaje pripovedovala:

»V šestih urah moram biti v Torinu! V Montreux sem bila odšla po cepivo za otroka, ker ga v Torinu niso imeli. Zdravilo moram prinesti najkesneje do polnoči zdravniku, sicer bo prepozno. Vlak sem zamudila, letala ne morem dobiti, z avtomobilom pa itak ne bi šlo...«

Uboga mati je bila vsa zbegana.

»Kar vstopite, gospa!« sem jo povabil. »Prav v Torino potujem — in če ne bomo imeli smole, boste že ob tričetrt na dvanajsto doma!«

Niti sam nisem verjel svojim besedam. Moj spremljevalec je na skrivaj pogledal na uro. Šest je bila. Čez St. Bernard smo imeli še 412 kilometrov. Če bi torej računil povprečno brzino 60 kilometrov na uro, kar je pa v gorah skorajda nemogoče, bi imeli do Torina kakšnih sedem ur. Pred eno zjutraj bi torej ne mogli priti na cilj!

Vozil sem kakor sam zlodej. Časih sem siknil kakšno besedo, toda le redkokdaj. Moja spremljevalka je srepela na uro. Trikrat, štirikrat je dvignil prometni stražnik roko, toda jaz ga še za mar nisem imel. S hitrostjo 120 kilometrov sem drvel skozi vasi, skozi francosko Švico St. Bernardu nasproti.

Menda je bilo okoli devete — temno je bilo kakor v rogu — ko sem dospel do gorskih ovinkov. Bil sem kakor v ekstazi. Rezal sem ovinke kakor na dirki, časih sem pa zagnal avtomobil s tako silo, da sem se kar samemu sebi čudil. V višini kakšnih 1500 metrov je voz nenadoma zdrsel z zadnjima kolesoma. Uboga mati poleg mene je prestrašeno zavpila:

»Če se ponesrečiva, umre moj otrok!«

»Če ničesar ne tvegava — prav gotovo!« sem brezsrčno odgovoril in pritisnil na bencinski vzvod. Na vrhu gore so naju pričakovali menihi.

»Nikamor ne morete! Cesta je polna snežnih zametov. Šele v juliju bo čista!«

»Pravite, da ne morem — a m o r a m!...«

Tisto minuto sem tvegal najnevarnejšo vožnjo v svojem življenju. Niti malo nisem upal, da bomo srečno prišli v dolino. Moj črno beli »hrt« se je kar igraje izogibal zametom in ledenim skalam. Časih sem moral voziti kar počez ali nazaj. Vsak trenutek sem pričakoval, da bo motor odpovedal. Kar žarel je...

Ob četrt na enajsto smo srečno privozili v dolino. Sam ne vem, kako sem to zmogel. Pogledal sem na zemljevid: še 120 km do Torina! Zavore so mi zaradi vlage odpovedale, toda takrat mi je bilo že vseeno. Pogledal nisem niti na levo niti na desno. Vozil sem po krasnih italijanskih cestah s stoštiridesetkilometrsko brzino. Točno pet minut pred tri četrt na dvanajsto sem zavrl voz pred hišo mlade žene.

Njen mož in zdravnik sta nam pritekla naproti.

*

Preden sem se poslovil, me je mož prijel za roko in mi prisrčno dejal:

»Žena mi je vse povedala. Občudujem vaš pogum. Nihče ne bi bil tega zmogel. Mogoče sem vam lahko na roko. Mnogo znancev imam v avtomobilskih tovarnah. Priporočil bi vas lahko!«

»Prav lepa hvala! Sam imam dirkalni voz!«

Hitro sem se obrnil in vstopil v svoj avtomobil.

»Prosim vas, vsaj svoje ime mi povejte!« je klical razburjeni mož za menoj.

»Hans Stuck!« sem odvrnil, mu pomahal z roko in pognal motor.

»A, Stuck! Nu zdaj se pa nič več ne čudim...«

Nikoli se nisem še na nobeni dirki toliko potil kakor na tej nočni vožnji čez zasneženi St. Bernard.

Izjema

(J-W) London, junija

Angleška vlada je že pred nekaj meseci napovedala odločen boj avtomobilom, to se pravi, njihovemu trušču in nesrečam, ki jih imajo na vesti. Ne samo da so dobili prometni stražniki strog nalog, da pazijo na motorna vozila na nevarnih križiščih; tudi na odprtih cestah ne smejo dovoliti večje hitrosti kakor 55 km na uro.

Ondan so pa prišli sodniki v zadrego. Razsojati so imeli v velekočljivi zadevi, ki jim nikakor ni šla skup z njihovo zakonsko vestjo. Zagovarjati se je moral neki zdravnik zaradi prehitre vožnje. Toda obtoženec je dokazal, da je moral nujno k neki bolnici; če bi se bil nekaj minut zakesnil, bi utegnilo biti prepozno.

Angleški sodniki poznajo sicer samo zakon in njegove predpise, a to pot so se le zamislili. Njihovo posvetovanje pa ni trajalo dolgo. Čuvstvo je zmagalo nad paragrafom: soglasno so oprostili dr. Dalea globe in zapora.

Kolesarska dirka čez jezero

V Bukarešti so pred kratkim priredili kolesarsko dirko z zaprekami. Tekmovalci so morali tudi čez malo Čišmiško jezero sredi velikega bukareškega parka. Na sliki vidite dirkače, kako so si oprtali kolesa na hrbet in se odpravili peš čez jezero.

Propaganda za letalstvo med Angleži

Zadnje čase delajo na Angleškem veliko propagando za letalstvo. Tako so ondan priredili brezpačno vožnjo po zraku ne samo s sportnimi in potniškimi letali, nego tudi z vojaškimi. Naša slika kaže eskadrilje letal pri defiliranju na londonskem letališču Hendonu.

Mačke imajo pamet

Kako je prebrisana žival prišla do priboljška

(M-O) London, junija

Mačka je zelo občutljiva žival in nihče ne more trditi, da jo razume, dokler se ni zares sprijaznil z njo. Če ste kedaj mačko ustravali, se lahko za zmerom odpoveste misli, da boste še kdaj njen prijatelj; tako plašna je ta žival. Še vsakdo kdor je skušal proučiti to nenavadno žival, je opazil, kako se vselej zapre sama vase, kadar jo hoče človek ukloniti svoji volji. Zato tudi ne gre mačke učiti raznih umetnij, kakršne brez posebnega truda vcepite psom in nekaterim drugim živalim. Po moji sodbi mačka ne da bi se ne mogla takih umetnij naučiti, temveč se le noče pokoriti tuji volji. Zato je kriva domneva, da je mačka tako neumna, da je ni moči zdresirati.

Pa poglejmo, iz česa sklepajo učenjaki, da naj mačka zaostaja po umu za drugimi živalmi.

Najobičajnejša metoda je, da žival zapro v nekak labirint, pred izhodom pa postavijo plačilo: njen najljubši prigrizek. Gre za to, ali bo našla pot do hrane ali ne.

Kdor tako preiskuša živalsko pamet, je v zmoti. Na tak način bo dognal samo njen smisel za orientacijo. Poleg tega temelji ta metoda na domnevi, da žival hoče iz labirinta. Hrana naj bi ji bila vaba. Toda kdor misli, da bo mačko spravil do tega, da bo kaj napravila po njegovi želji, kaže samo, da to žival slabo pozna. Zakaj še mnogo bolj od sladkosnednosti vladata mačko dve drugi čuvstvi: strah in ponos. Še izstradana žival se vam ne bo priteknila hrane, če jo boste splašili.

Znani prirodoslovec W. H. Hudson, ki se je dosti ukvarjal z živalsko psihologijo, ve nekatero zgodbico o mačkah; vsaka je dokaz, da ta žival, kar se inteligence tiče, prav nič ne zaostaja za psom. Naj vam povemo samo eno zgodbo: njena junakinja je neka prav posebna sladkosneda. Navadila se je bila jesti s krožnika, ki so ga ji postavili zmerom v isti kot v kuhinji.

Nekega dne se je ob uri obeda postavila k svojemu krožniku, toda jedi se ni priteknila. Gospodar je vedel, kaj ji ni prav: pripravil ji je bil posebno slasten prigrizek, vendar je hotel, da poprej pojé svojo običajno porcijo, drugače ne bo nič s prigrizkom.

Mačka ga je še predobro razumela. Zdajci se je obrnila in šla, da se je že čez nekaj minut vrnila v družbi izstradane tovarišice iz soseščine. Le-ta ni bila vajena poslastic, zato se ni dala dvakrat povabiti. Tedaj se je pa naša znanka prisladkala h gospodarju, da ji gre oni boljši prigrizek.

Stvar je tem zanimivejša, ker sta si bili s sosedovo mačko neprestano v laseh in je ni drugače nikoli trpela v kuhinji.

(»Harpers Magazine«)

Kako si divjaki predstavljajo svet

Kača, velika žival in človek. — Zakaj ne ostanemo večno mladi. — Ljubka zgodba o prvem zrcalu. — Kdo je kriv, da moramo umreti

(N-I) London, junija

Te dni se je vrnil z avstralskega otočja v London angleški misijonar pater Spencer. V dnevniku, ki ga je pisal, ko je misijonaril med divjaki, je zabeležil tudi, kako si tamkajšnji otočani predstavljajo ustvarjenje sveta. V naslednjem priobčujemo štiri najznačilnejše zgodbe; beró se skoraj kakor anekdote.

Ustvarjenje sveta

Ko je Bog ustvaril zemljo, je bilo zelo malo kopnega in zelo veliko vode. Na zemlji so živeli človek, kača in velikanska zverina z rilcem in velikimi čekami. Ta zverina je hodila po zemlji sem in tja, kača je leno polegala na bregu, človek je pa tožil, da na tistem majhnem koncu zemlje, ki jo je imel na razpolago, ne more posejati dovolj žita in da bo zato od lakote umrl.

Tedaj je rekla zverina kači: »Pomagajva človeku!« Kači se pa ni dalo; najrajši bi mirno ležala. Zato je odgovorila: »Pusti me pri miru!«

Velika zverina pa tako dolgo ni odnehala, dokler ni šla kača z njo. In tedaj je začela s svojimi orjaškimi čekani riti po zemlji in odmetavati velikanske grude prsti, kača se je pa zvijala po nastalih dolinah in tako napravila pota za vodo. Tako so nastale gore in doline, reke in potoki.

In človek je bil vesel, ker je dobil plodovito zemljo zase in za svoje potomce. Velika zverina je pa utonila v vodah, ki so iznenada prihrumele s pobočij. To je kačo tako razsrdilo, da od tistih dob sovraži človeka.

Zakaj morajo ljudje umreti

Neka stara žena je umrla in so jo pokopali. V noči po pogrebu ji je pa postalo pretesno v grobu; zato se je vso noč tako preobračala, da se je izkopala iz zemlje. Zjutraj, ko se je danilo, je prišel mimo neki otrok. Starko je zeblo in ga je prosila, da naj ji prinese malo ognja, da se bo malo ogrela.

Otrok pa ni izpolnil starki želje, temveč je prestrašen zbežal. Tedaj je starka iznova umrla, ker si sama ni mogla dati nove življenske toplote. Od takrat morajo ljudje za zmerom umreti. Če bi bil takrat otrok prinesel ognja, nam pa ne bi bilo treba za zmerom umreti. Pokopali bi nas samo, z ognjem bi se pa vnovič obudili v življenje.

Tudi večno mladost smo izgubili

Dva brata sta imela mater, ki sta jo zelo ljubila. Nekega dne se je mlajši vrnil iz gozda domov in zagledal v kočj lepo mlado deklico.

»Kdo si?« je vprašal. Tujka se je pa samo nasmehnila in odgovorila, da je njegova mati.

»Ne, moja mati že niste!« je vzkliknil sin. »Moja mati je čisto drugačna!«

»In vendar sem!« je ona zatrjevala. »Samo prelevila sem se.«

Toda sin s tem ni bil zadovoljen; ljubil je mater samo takšno, kakršne je bil vajen od prej. Zato se je grenko razjokal, ker je mater izgubil.

»Nič več te ne maram!« je zavpil in jo vprašal, kje je pustila svojo kožo. In ko mu je povedala, da jo je v gozdu vrgla proč, je šel in jo tako dolgo iskal, dokler je ni našel na nekem grmu, kamor jo je veter zanesel. Potem je šel domov in prisilil mater, da si je spet oblekla staro kožo, in je bil zelo vesel, ker je bila spet takšna, kakršno je prej tako rad imel.

Toda ko se je zvečer vrnil njegov starejši brat, je začel tožiti in je dejal:

»Ti bedak! Kdo ti je pa rekel siliti mater, da spet obleče svojo staro kožo? Če ne bi bil tega storil, bi se tudi mi lahko zmerom pomladili in večno živeli. Tako bomo pa morali mi in naši potomci umreti.«

Tako smo ljudje izgubili večno mladost.

Odkritje zrcala

Ista mati je šla nekega dne h kotanji, kjer se je zbirala deževnica, po vodo. Tedaj je na dnu kotanje zagledala posebno lep sad in zahotelo se ji ga je. Pokleknila je in segla z roko v vodo, a glej, sad ji je izginil izpred oči. Ko se je nato vzravnala, je spet ležal v vodi. Tedaj je vso kotanjo izpraznila z vedrom. A ko je prišla do dna, je videla, da je bilo vse njeno početje zaman: sadu spet ni bilo nikjer.

Ravno je hotela iti domov, tedaj je pa njen starejši sin, ki jo je ves čas opazoval, smeje se dejal:

»Zakaj iščeš sad tam spodaj? Saj visi vendar nad teboj na drevesu!«

In res je zagledal toli iskani sad, kako visi z veje nad njo.

Tako so ljudje odkrili zrcalo.

Stoletniki, ki jih ni

Konec legende o dolgoživosti ljudi, ki uživajo kislo mleko

(M-O) Pariz, junija

Bolgarija slovi že dolgo za deželo stoletnikov; slavni ruski učenjak Mečnikov je že pred 30 leti trdil, da se imajo Bolgari zahvaliti za svojo dolgoživost kislemu mleku, ki ga redno uživajo dan za dnem in tudi po večkrat na dan.

Leta 1928 je izšla v »Censementu della popolagione del regno d' Italia« zanimiva statistika, prirejena po uradnih podatkih. Po tej statistiki imajo posamezne države:

	vseh stoletnikov	na 1 milijon ljudi stoletnikov
Bolgarija . .	2.126	446
Nemčija . .	86	1.4
Italija . . .	256	6.6
Portugalska .	408	63.3
Japonska .	13.735	242.2
Brazilija . .	6.724	219.5
Kolumbija .	1.879	329.8
Gvatemala .	934	465.4
USA . . .	4.267	40.4

Na čelu vseh stoji Gvatemala s 465 stoletniki na 1 milijon prebivalcev. Takoj za njo pride Bolgarija s 446, potem pa Kolumbija (329) in Japonska (242). Kaj naj sodimo o teh številkah in kakšno vrednost ima ta statistika?

Prvo, kar nam udari v oči, je to, da slove za dežele z največ dolgoživimi ljudmi take, kjer župnih matrik ne vodijo preveč skrbno, ali jih vsaj prejšnje čase niso. In človek se mora nehote vprašati, ali niso med temi stoletniki po večini taki, ki so sto let učakali le v svoji domišljiji in bi jim bilo kaj težko dokazati, da so res tako stari, kakor se delajo.

Poskus, ki so ga napravili Italijani, je v tem pogledu zelo poučljiv. Po štetju leta 1920 je bilo v vsej kraljevini 256 ljudi, starih 100 let ali še več. Leta 1921 je pa italijanska vlada imenovala posebno komisijo z nalogo, da proúči starost slehernega stoletnika. Komisija je vestno pregledala vse podatke in prišla do sklepa, da je od teh 256 prijavljenih stoletnikov le 51 pravih.

Od takrat so postale tudi statistike drugih držav sumljive in jih je kazalo še enkrat temeljito prekontrolirati. Tudi bolgarska vlada se ni mogla odtegniti tej dolžnosti in je leta 1927 odredila komisijo, da bo proučila navedbe uradne statistika in jih popravila.

Ta komisija je delala od 10 marca 1927 do 20 novembra 1928, to se pravi eno leto in osem mesecev. In res je dognala, da je tudi bolgarskih stoletnikov dosti manj, kakor jih je navajala uradna statistika iz leta 1926. Od 1756 »stoletnikov«, ki jih je komisija pregledala in prekontrolirala, jih je našla samo 158 takih, da so bili res stari sto let ali več. Torej manj ko ena enajstina.

(Dr. Jean Nassbaum v strokovnem obzorniku »Vie et Santé«.)

Premeteni profesor

Profesor dr. Leiblich je bil prava zvezda med zdravniki, zato je pa tudi za svoje ordinacije zahteval toliko, da bi jih ljudje še na zvezdah komaj zmogli.

Marsikateri bolnik ga je imel zaradi mastnih računov v želodcu.

Nekega večera je bil nekje v gosteh. Med gosti je bila tudi neka dama, ki so jo vsi poznali po njeni hipohondriji. Prav zvito se je približala zdravniku, ker si je obetala zastonj ordinacijo. Prijela je profesorja pod roko in ga zvlekla v skrit kotiček. Dejala je:

»Kajne, gospod profesor, saj me eno samo vprašanje nič ne stane?«

»Seveda ne, milostljiva. Kaj je pa spet hudega?«

Dama mu je na dolgo in široko opisala svoje bolečine, profesor ji je pa sproti nasvetoval nedolžna zdravila. H koncu je pripomnil:

»Jutri vam bom poslal račun. Malenkost! Samo petdeset šilingov!«

»Gospod profesor! Za božjo voljo, saj ste mi vendar rekli, da vprašanje nič ne stane!«

»že res, milostljiva — toliko stane le odgovor!«

Preizkušnja las

K znamenitemu dermatologu (zdravniku za kožne bolezni) Lassarju je prihajal neki bolnik, ki so mu skoraj popolnoma izpadli lasje. Ker ni bolnik stanoval v mestu, mu je zdravnik svetoval, naj mu kar vsak mesec po pošti pošlje nekaj las, da jih bo mikroskopsko preiskal. Seveda mu je za ta čas zapisal prav draga zdravila.

Bolnik je točno ubogal zdravnikove nasvete. Nekaj mesecev je redno pošiljal lase, lepega dne je pa poslal samo tri in priložil takole pismo:

»Prilagam vam tri lase. Na žalost vam jih ne morem poslati več, in vam jih odslej sploh ne bom mogel več pošiljati, ker so to trije poslednji, ki sem si jih izpulil.«

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles: Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Božjast ozdravljiva

(M-O) Newyork, junija

Pravkar se vrši v Atlantic-Cityju v Ameriki zdravniški kongres; udeležuje se ga okoli 10.000 ameriških in kanadskih zdravnikov, med njimi nič manj kakor deset odlikovancev z Nobelovo nagrado. Med vsemi poročili kongresistov je pa zbudil največjo pozornost referat dr. Georgesa Rettana, profesorja na univerzi v Syracusi.

Dr. Rettan že pet let proučuje izum, ki ga je napravil z raztopino navadne kuhinjske soli. Vbrizgal je to raztopino pacientom v žilo na gležnju in dosegel présenetljiva ozdravljenja, kakor na primer vnelja možganske opne, božjasti, spalne bolezni in otroške paralize. V žilo vbrizgana raztopina pride po krvi do možganov in tamkaj zatre vzroke bolezni. Zato je izumitelj krstil svoje zdravilo na ime možganske kopeli.

Dr. Rettan je s solno raztopino pri neki priliki v pol ure ozdravil otrplost jezika. Med šestimi paralitičnimi otroki jih je štiri ozdravil v petih dneh, peti je okreval po ponovni možganski kopeli, le šesti je umrl. Božjast je dr. Rettan odpravil že po dveh kopelih.

(»Scientific American«)

Pepelniki in žlice

Američane je veleparnik »Normandie« navdušil. Vsi so si ga hoteli ogledati. In vsi so hoteli spominke nanj. Ko je parnik odplul, so pogrešili na njem 500 pepelnikov in 300 žlic...

LISTEK „DRUŽINSKEGA TEDNIKA"

Kako gledamo drug drugega

Kakih deset let bo tega, ko sem se v neki pariški kavarni seznanil z nekim Špancem. Očividno presenečen nad mojo švedsko narodnostjo, je neučakano vzkliknil: »Ali je res, seňor, da se v vaši žlahtni deželi sneg nikoli ne stopi, in da so zato vaše gospe mrzlejše od ledenikov?«

Ker mu od osuplosti nisem takoj odgovoril, je še dodal, da je takšno prepričanje pri njih tako ukoreninjeno, da jim je »Fria como una sueva« (mrzla ko Švedka) prišlo celo v pregovor.

Lahko si mislite, da sem mu škodoželjno pritrdil; še več, povedal sem mu celo kot veliko novico, da ni nič redkega, če se na stockholmskih ulicah prikažejo beli medvedi, posebno pozimi, in da imajo tam pravcate boje s sestradanimi volkovi. Zastran našega ženskega sveta sem pa dejal, da imajo še celo v vročici temperaturo pod ničlo.

Čez leto dni sem se v drugo srečal s časti vrednim Špancem v isti kavarni. Malone užaljeno je stopil k meni: »Kaj ste me pa lani potegnili? Edini beli medvedi, ki sem jih videl v Stockholmu, so bili odrti predposteljniki, in kar se vaših žensk tiče... mhm . . .«

Mož se je hvala Bogu lahko sam prepričal o neutemeljenosti svojih domnev. A koliko je še drugih podobnih rekov in pregovorov, porogljivih in prezirljivih in v nič devajočih, ki jih nihče ne zavrne! Oglejmo si jih nekoliko, zelo zanimivi so!

* * *

V splošnem smemo reči, da je vsak narod več vreden kakor sloves, ki so ga drugi razširili o njem. Mi Švedje sami radi rečemo namestu »prepir« »poljski sejem«; če hočemo nazorno popisati »trušč«, govorimo pa o »danski ohceti«. Kadar se nam zdi kdo posebno neumno ljubosumen, rečemo, da je »ljubosumen kakor Turek«. In vendar je na dlani, da Turek ne bo nič bolj ljubosumen kakor kdo drugi, saj ima v svojem haremu žena na prebitek in njegovo srce je oddano kar več lepoticam hkratu.

Pa potolažimo se: če nam manjka vljudnosti do drugih, nam pa tujci z obrestmi vračajo. »Die dummen Schweden« (bedasti Švedi) in »bebast ko Šved« je med Nemci na dnevnem redu. Tudi Španci nas nimajo za nič boljše: »hacerse el suevo« (delati se Šveda) pomeni pri njih delati se neumnejšega, kakor je človek že sam po sebi. Le kaj smo napravili Špancem, da nas tako v nič devljejo?

* * *

Angleži se rogajo pred vsem narovaš Holandcev. Pri nas in pri drugih narodih reče človek: »Naj me obesijo, če to ni res!« Anglež pa reče: »Naj postanem Holandec, če lažem!« O strahopetcu, ki se mora poguma šele napiti, pravijo, da ima »dutch courage« (holandski pogum). »To talk double dutch« (govoriti dvojno holandščino) pa pomeni neumnosti kvasiti.

Kadar reče Anglež »my dutch« ali pa »my dutch clock« (moja holandska ura), razume sicer s temi besedami svojo ženo, a v tako prezirljivem smislu, da si ne morete misliti slabšega. »Dutch widow« (holandska vdova) pomeni pa v angleščini toliko kakor deklico, ki svojo ljubezen prodaja.

Holandci kajpada vse to vedo in ne marajo Angležem ostati dolžni. V njihovih očeh je vsak Anglež navaden »moff« (izraz, ki je še dosti hujši kakor n. pr. pri nas »glupi Švaba« za Nemca. Op. ured.)

* * *

Angleži znajo biti posebno strupeni s svojimi bližnjimi rojaki Irci in Škoti. Pridevnik »irish« (irski) je pri njih dostikrat sinonim za »neroden«. Če ima kakšno dekle slabo oblikovane noge, prekratke ali pa predebele, jih imenujejo »irish arms«, t. j. irske lehti. Lahnemu vetriču rečejo Angleži »an Irishman's hurricane« (Irčev orkan); s tem hočejo pokazati, kako malo vetra je za Irca dosti, da ga vrže. »Irish apricots« (irske marelice) so navaden krompir, »Irishman's dinner« (irski obed) pa južina, ki se odlikuje po svojem siromaštvu. In naposled je »irish evidence« (irska izjava) krivo pričevanje s krivo prisego povrh.

Škotom se skoraj nič bolje ne godi. »Oh! what a Scott he was in!« pomeni: »Ah! Kako strašna togota ga je prevzela!« kakor da bi vsi Škoti brez izjeme prišli že s togotnimi penami na ustih na svet. »Scotch coffee« (škotska kava) se imenuje vsaka smrdljiva brozga. Škoti so imeli njega dni imeniten polk, imenovan »Scotch grey's« (škotski sivci, ker so imeli sive uniforme); danes pomeni to slavno ime Angležem... ušiv! Če bi kdaj slišali Angleža govoriti o generalnem štabu »škotskih sivcev«, vedite, da ima v mislih glavo, kjer kar mrgoli tega mrčesa.

A ne mislite, da si Angleži privošči samo Špance in Holandce, Irce in Škote. Z besedama »German ducks« (nemške race) meri na primer na... stenice; rek »to walk spanish« (po špansko iti na sprehod) mu pomeni človeka, ki so ga vrgli skozi vrata na cesto. Beseda »greek« (grški) je pa za Angleža prav tako kakor za Francoza izraz za sleparja, posebno pri kvartah.

* * *

Staro sovraštvo med Francozi in Nemci si daje duška v mnogih prispodobah v obeh jezikih. Pustimo ob strani nekatere sirovejše izraze, ki jih je rodila vojna na obeh straneh, in si rajši oglejmo par drugih značilnejših in duhovitejših.

Francozi imajo navado govoriti o »nemškem prerekanju«, kadar imajo v mislih zlobno šikaniranje in iskanje prepira za vsako ceno. »Exhiber son prussien« (pokazati se Prusa) pomeni: obrniti hrbet in jo ubrati v beg.

Po drugi strani pa Nemci prezirajo Francoze, »te prostaške froschfresserje« (uživalce žab); o človeku, ki na debelo preklinja: »Er flucht wie ein Franzose« (kolne ko Francoz). Za nered, prepir, anarhijo imajo izraz »polnische Wirtschaft« (poljsko gospodarstvo) in za gesto z roko, če hoče kdo kaj izmekniti, so si izposodili izraz

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Srebrni krožniki kralja Jurija V.

(M-T) London, junija

V Buckinghamski kraljevski palači skoraj ne prirede gale, da ne bi pogostili pojedini pogrešili kakšne srebrnine.

A ne mislite, da bi bili tatovi med gosti. Le spominkov se jim hoče. Sicer se pa skušajo pozneje oddolžiti: kolikokrat dobi kralj nekaj dni po oni večerji kakšno drobno umetnino po pošti, vredno vsaj toliko kakor izmaknjena posoda — le pošiljalčevemu imenu ne morejo nikdar priti na sled.

Kralj Jurij V. ljudem tega ne zameri — saj so te tatvine (kako naj jih drugače imenujemo?!) samo znak zvestobe in spoštovanja njegovih podanikov. Toda zadnje čase se vendarle malo preveč množe. Ondan je na primer na lepem izginil starinski srebrn krožnik, edini svoje vrste; ostala garnitura je zdaj brez prave vrednosti. To je bilo tudi kralju preveč. A kaj je hotel! Zapovedal je le, da morajo v bodoče bolj paziti gostom pod prste in da mu po vsaki gali prineso poročilo o stanju jedilnega orodja...

*

Eden izmed vladarjev, ki je imel posebno velike preglavice z ljubitelji svojega jedilnega orodja, je bil ruski car Aleksander III. (1845—1894). Po sleherni dvorni pojedini je moral minister dvora grof Voroncev k njemu, da mu poda poročilo. Vladar se je tedaj udobno zleknil v naslanjač in vprašal:

»Ali je šlo nocoj vse v redu?«

»Da,« je po navadi odgovoril grof, »le Višnegradskij je spet ukradel srebrno žlico.«

Višnjegradskij je bil finančni minister. S spretnimi spekulacijami si je napravil prav čedne denarje; ko je umrl, je zapustil skoraj 100 milijonov zlatih rubljev (več ko 1 milijardo dinarjev).

Nekega dne ga car pokliče ves srdit k sebi:

»Že spet si mi sunil srebrno žlico! Ali si navaden tat ali kleptoman? Govôri, pa brž!«

Višnjegradskij se je globoko priklonil in pohlevno odgovoril:

»Vzel sem to žlico, ker je bila iz kositra in ne iz srebra. Minister dvora vam krade, Veličanstvo!«

Car se je obrnil k Voroncevu:

»Kaj naj spet to bo? Moje žlice niso iz srebra?!«

»Pač, Veličanstvo! Samo ledaj, kadar je Višnjegradskij med gosti, pogrnemo rajši s kositrnimi...«

Šofer in knez

(J-W) Pariz, junija

Knez in kneginja M. sta stopila iz restorana in pomignila bližnjemu taksiju.

Šofer, neki Georgijec, je vozil visoka gosta iz bara v bar, iz zabavišča v zabavišče; nikjer ju ni dolgo strpelo. Ko sta mu naposled velela, naj ju odpelje še malo v Bulonjski gozd — polnoč je bila že zdavnaj minila in šoferju so že lezle oči skup — je bilo Georgijcu vendarle malo preveč. Obrnil se je na sedežu in dejal:

»Dragi moj Evgen, sicer sem potrpežljive narave, toda zdaj mi je pa le že dosti!«

Knez je odrevenel. Potlej je pa osuplo vprašal:

»Ljubi prijatelj, kdaj sva pa midva krave skup pasla?«

»Tisto sicer ne,« je hladnokrvno menil šofer, »a poznal bi me vendarle lahko: saj sem ti bratranec!«

Knez in kneginja prvi mah nista našla besed, potem sta si pa šoferja le od bliže ogledala. In glej: res je bil knez D., njun stari znanec, ki sta ga koj po revoluciji izgubila izpred oči.

Dve minuti nato je kneževski par že sedel v bližnjem baru in šofer z njima — samo da zdaj ni več tožil, da bi mu bilo česa preveč.

(»Intransigeant«)

Angleško prebivalstvo spet narašča

(M-O) London, junija

Preteklo leto se je prebivalstvo Velike Britanije pomnožilo za 121.000 duš. S tem je prenehalo stalno padanje, ki se je začelo s svetovno vojno in je trajalo vsa ta povojna leta do 1934. Lani je naraslo število porok in porodov, padla je pa umrljivost.

Tudi samomorov navaja statistika za lansko leto manj kakor za prejšnja leta. Leta 1932. je bilo na Angleškem le 153 porok na 10.000 prebivalcev, leta 1933. je padlo še niže: na 144. Leta 1934 je pa poskočilo kar na 169, število porodov se je pa popelo na 148 na 10.000 ljudi, to se pravi, da se je lani rodilo na Angleškem 18.000 več otrok kakor leta 1933. Po drugi strani je pa umrljivost novorojenčkov padla in je znašala lani le še 59 na tisoč otrok. (»Sunday Express«)

Odškodnina

»Rešili ste mi življenje, dečko. Rad bi vam dal 50 kron, pa imam samo stotak pri sebi...«

»Nič hudega! Skočite še enkrat v vodo, potem bova pa bot...«

(»Prager Presse.«)

Značilna statistika

(M-O) Pariz, junija

Ni je menda države na svetu, kjer bi vlade tako hitro podajale kljuko druga drugi kakor Francija. Za dokaz navaja desničarska »Action Française« tele številke:

Predsednik Loubet je od leta 1899 do 1906 učakal 4 vlade.

Fallières (1906—1913): 9 vlad.
Poincaré (1913—1920): 12 vlad.
Doumergue (1924—1931): 17 vlad.
Lebrun v 3 letih: 10 vlad.

Zdravila zastonj — pred 250 leti na Ruskem

(J-W) Moskva, junija

V Moskvi so odprli kaj nenavaden muzej: posvečen je ves samo zgodovini farmacije in zdravil. Tudi posebna lekarniška knjižnica je v njegovih prostorih, če že ne edina te vrste, pa vsaj največja na svetu: saj šteje več ko pol milijona zvezkov in knjig.

*

Ali veste, da sega prva lekarna, kar jih zgodovina pozna, tja v osmo stoletje in da jo je ustanovil kalif Almanzor v Bagdadu? Prvo lekarno na Ruskem je pa odprl neki Angležan, Francoz po imenu; služila je zgolj carju in članom njegove rodbine. Šele leta 1673. so v Moskvi napravili prvo javno lekarno; namestu pristojbine za obrtno dovoljenje se je pa moral lastnik obvezati, da bo dajal domačinom zdravila zastonj. (»Intransigeant«)

Zmešane ministrske plače

(J-W) London, junija

Plače angleških ministrov nikakor niso v pravem razmerju z važnostjo resorov, ki jih zavzemajo. Najvišja mesta so vse prej ko najbolje honorirana.

Tako na primer dobiva lord-kancelar, ki opravlja tako rekoč le častne funkcije, 10.000 funtov na leto (2½ milijona Din) predsednik vlade pa samo toliko kakor katerikoli drugi minister: 5000 funtov (1¼ milijona našega denarja).

V novi Baldwinovi vladi sedi tudi sin prejšnjega ministrskega predsednika, Malcolm Macdonald. Njegov resor so kolonije. Možu je šele 35 let, pa bo vendar imel 5000 funtov plače, med tem ko ima njegov oče, zdaj lord-predsednik, samo 2000 funtov.

»Hočemo resore!«

(J-P) Pariz, junija

Pričujoči akrostih nikakor ne misli sramotiti Lavala ne njegovih ministrov, saj je sedanji predsednik francoske vlade priljubljen med svojimi rojaki kakor redkokateri minister. Avtor akrostiha, neki Vollant, je hotel z njim samo dati izraza skrivnemu mešetarjenju na hodnikih parlamenta, ki vselej bohotno vzcvete, kadar katera vlada pade in je treba sestaviti novo.

Priobčujemo ta akrostih kot nekako dopolnilo prvemu te vrste, ki smo ga objavili v prejšnji številki. Debelo natisnjene črke v imenih ministrov dadó, če jih berete od zgoraj navzdol, besede: A nous les portefeuilles! Prosto po naše: Hočemo resore!

Laval
Denain
Paganon
Laurent-Eynac
Frossard
Rollin
Herriot
Roustan
Piétri
Bonnet
Fabry
Calhala
Mandel
Lafont
Berard
Maupoil
Marin
Blaisot
Flandin
Regnier
Marcombes

Jagnjeta iz tigrov

(M-O) Washington, junija

Dr. William Drayton, profesor nevrologije na univerzi v Pensilvaniji, je izumil postopek, kako se dado hudodelski tipi in brutalni ljudje izpremeniti v prave angele.

Dr. Drayton operira namreč z zmanjšanjem možganskega pritiska pri hudodelcih. To napravi tako, da vzame človeku iz hrbtenice nekoliko hrbtenične tekočine, namestu nje pa spusti vanjo malo zraka. Učeni profesor je ugotovil, da postanejo še tako nasilni ljudje po tej operaciji krotki ko jagnjeta. (»Today«)

pri sosednih Čehih: »böhmischer Zirkel« (češko šestilo). A vse to je še nedolžno v primeri z označbo »Sauprensse« (pruski svinjar): tako namreč titulirajo Bavarci svoje severne sonarodnjake.

* * *

Pri Italijanih je vsak lakomen človek podoben Franciji, ki bi zmerom samo jemala, nikomur pa nič dala (»come la Francia, qui piglia sempre e non rende mai«). Še bolj čudna se zdi Italijanom Češkoslovaška zaradi svojega dolgega in zanje skoraj neužitnega imena: pri njem se nehote spomnijo slepe krave (»ciecca vacca«).

* * *

Francoz se rad norčuje iz vsega sveta. Če vidi človeka, ki se ga je preveč nalezel, bo rekel, da je »soul comme un Polonais« (trd ko Poljak). Če kdo lomi francoščino, mu bo rekel, da govori ko španska krava. (In vendar je Francoz med vsemi narodi na svetu najbolj trdoglav za tuje jezike; posebno izgovarjava mu dela strašanske preglavice.) Na Francoskem so ljudje »močni ko Turki«, zraven pa rečejo tudi: »Prijatelji niso Turki«. Ta stara prispodoba se je že precej izgubila; njen pomen je: Ne ravnaj s prijatelji tako, kakor bi imel opravka s Turki! V gledališkem jeziku pomeni »Egipčan« slabega, nenadarjenega igralca. Odkod je prišla ta prispodoba? Kdo bi vedel!

Kadar na Francoskem kdo le preveč zida »gradove v oblake«, rečejo o njem, »da zida španske gradove«. O Portugalcih pravijo, da so zmerom veseli (»Le Portugais est toujours gai«); najbrže zaradi rime. Znana je tudi ona besedna igra »Autrichien — autre chien« (Avstrijec drugi pes); rodila se je v vojni in je spodoben Francoz danes ne bo več rabil, že iz političnih razlogov ne.

H koncu še dve, za Francoza morda najznačilnejši: »Faire une portugaise« in »Faire une anglaise«. Prva pomeni (napraviti se Portugalca) sprejeti prijateljevo vabilo na letovanje in se tam dobro imeti. »Napraviti se Angleža« pa pomeni iti na pojedino, kjer mora vsakdo sam plačati svoj zapitek. (M-O)

(Dagens Nyheter, Stockholm)

Izvrsten je Dr. OETKER-ja glas prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

OTOK ZAKLADOV

Povest v slikah

Prirejena po znamenitem romanu, ki ga je napisal

Robert Louis Stevenson,

in po filmu istega imena družbe MGM

z Wallaceom Beeryjem, Jackiejem Cooprom in Lionelom Barrymorom

Danes smo uvedli v našem listu novost, ki bo prav gotovo razveselila mlado in staro: začeli smo priobčevati povest v slikah, kakršne so se zadnje čase na vsem svetu silno priljubile. Povesti v tej obliki so prvi začeli priobčevati Američani in Angleži; pri njih so se tudi razvile do največje popolnosti. Zato mislimo, da pri izberi primerne povesti za naše bralce nismo mogli bolje storiti, kakor da smo segli baš po angleškem romanu.

A nismo si izbrali prvega, ki nam je prišel pod roke! Izbrali smo si najboljšega med najboljšimi, odločili smo se za »Otok zakladov«, najlepšo povest slavnega angleškega pisatelja R. L. Stevensona. Prepričani smo, da nam bo vsakdo, kdor bo prebral le prva poglavja, priznal, da smo imeli srečno roko. Sicer pa sami sodite!

1

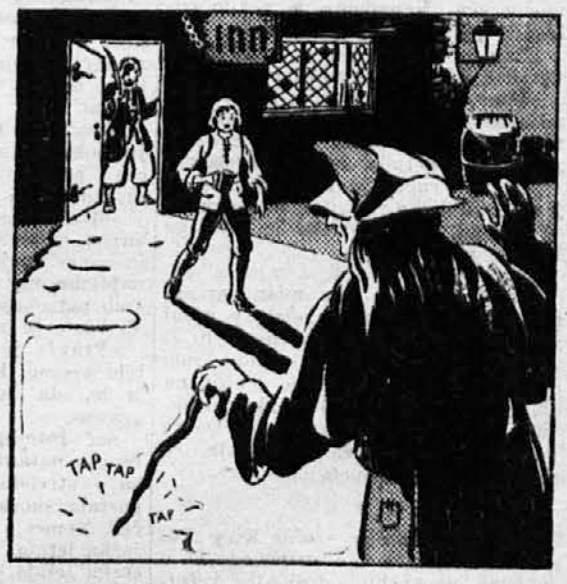

Jakec Hawkins je živel s svojo materjo v stari obcestni gostilni na angleškem obrežju. Tisti večer, ko se začne naša povest, je ravno stal pred hišnimi vrati, ko se je zdajci prikazal iz mraka neki slepec s strašnim obrazom in v razcapanem mornarskem plašču z zelenim senčnikom nad očmi. Tipal je s palico pred seboj — tap, tap, tap — in tiho zaprosil Jakca, naj mu poda roko.

2

Jakec je s strahom stopil naprej, da bi slepcu pomagal, a že je le-ta s srditim renčanjem zgrabil za ponujeno roko in jo stisnil kakor s kleščami. Tako je dečka prisilil, da ga je moral peljati v sobo, kjer je že nekaj dni stanoval neki skrivnosten in oduren pomorščak; kapitan Billy Bones mu je bilo ime. Tam je slepec izročil Billyju neki papir s črnim znamenjem v sredi in mu rekel, da bo živel le še do desetih zvečer.

3

Po slepčevem odhodu je začel kapitan razburjeno prestopati po sobi, mrmraje o nekakem zakladu. Zdajci se je pa opotekel in telebnil po tleh, zadet od kapi. Tedaj sta Jakec in njegova mati stopila v sobo in jela brskati po mrtvečevem mornarskem kovčegu, meneč, da bosta našla kaj zlatnine; našla sta pa samo pergamenast zemljevid. Takrat je začela razbijati po hišnih vratih drhal pomorščakov. Jakec in njegova mati sta zbežala pri zadnjih vratih ven.

4

Preden sta zbežala, sta pa še utegnila vzeti s seboj pergamenasti zemljevid in odšla z njim k svojima prijateljema dr. Livesayu in mirovnemu sodniku Trelawneyu. A kdo popiše njuno veselje, ko sta tam izvedela, da je na zemljevidu zarisano skrivališče znamenitega zaklada zloglasnega morskega roparja Flinta. Vsi skupaj so tedaj sklenili najeti ladje, da pojdejo iskat ta zaklad. (Pride še)

Skrivnostni doživljaji polkovnika Lawrencea

Lawrence se vtihotapi k Nemcem

Ljubezenski roman med mladim Američanom in nemško vohunko

(Gl. štev. 22 in 23)

King se je z vso močjo zaletaval v vrata in skušal razbiti ključavnico. Vpil je, tolkel s pestmi po vratih in zvonil sobarici, natakarju in sluge. Toda nihče se ni odzval. King je uvidel, da je morala nemška vohunka imeti pomagače v hotelu; najbrž med služinčadjo.

Po mestu so še zmerom tulile sirene. Ves London je bil na nogah; prebivalstvo je v strahu pričakovalo Zeppeline. King je vedel, da mu v tej zmedi ne bo nihče prišel na pomoč. Vsakdo se je preveč bal za svoje lastno življenje.

Sedel je na stol in pričel premišljati. Dejal si je, da ne more biti miss Laringtonova nič drugega kakor tujka v nemški službi, ki si je nadela lažnivo angleško ime.

Pol ure je že sedel Lawrence zamaknjen v svoje misli v udobnem naslonjaču. Nenadoma je nekdo odklenil vrata. Bil je natakar.

King ga je neprijazno nadrl in ga vprašal, kje je Laringtonova.

»Miss Laringtonova?« je vprašal natakar. »Dama iz sobe št. 23? Ni temu pet minut, kar se je z avtomobilom odpeljala izpred hotela.«

»Kako, vraga, je to mogoče?« se je začudil King. «Saj je bila vendar v pidžami in vso obleko in prtljago ima še v sobi!«

»Ne vem!«

Prav gotovo je bila miss Laringtonova opazila, da je nekdo v njeni sobi. Izrabila je splošno zmedo in si »izposodila« v kakšni sosedni sobi obleko ter zbežala. Bilo je seveda na dlani, kaj pomeni ob tako nenavadni uri obisk v njeni sobi. Dobro je vedela, da jo čakajo vešala, če srečno ne odnese peta.

*

Naslednji dan je srečal King Toma Arckleya in mu pripovedoval o svojem neuspehu prejšnji večer. Arckley se je glasno in prisrčno zasmejal.

»Kaj hudiča se smejete?« ga je vprašal King.

»Všeč mi je, da je ptička ušla iz kletke. Sicer nisem prijatelj Nemcev, toda te ženske bi mi bilo žal. Kar odkrito vam povem, da sem se bil zaljubil vanjo.«

»Lepa reč! Vohun še misliti ne bi smel na ženske,« ga je strogo ukoril King. »H koncu bi se nemara še poročili z njo?«

»Kajpada! Toda šele po vojni. In do takrat bom storil vse, da jo spet najdem.«

King nikoli ni maral žensk. Zmerom je mislil samo na svojo dolžnost. Svojo domovino je branil na vsakem koraku in z vsemi sredstvi. Ni in ni mogel razumeti svojih tovarišev, ki so se dan na dan zapletali v pustolovščine z ženskami.

Arckleya mu je bilo žal. Prepričal se je bil, da je sijajen dečko, še sijajnejši protivohun in hraber mož. Vedel je, da je angleški protivohunski stvari mnogo koristil. Kaj mu je le zdaj šinilo v glavo, da se je kar na lepem do ušes zaljubil v to prešmentano nemško vohunko. Izgubljen človek!

*

Svetovna vojna je minila, toda King še zmerom ni miroval. Potepal se je po mestu. Tudi v mirnem času je ostal isto, kar je bil med vojno: fanatičen sluga svoji domovini.

Leta 1919 je bil King po opravkih v Parizu. Nosil je uniformo angleškega polkovnika in tudi v hotelsko knjigo se je bil vpisal z imenom: polkovnik Lawrence iz Londona. Nekega popoldne je sedel v neki razkošni pariški kavarni in prebiral najnovejše vesti po časnikih. Najbolj so ga zanimale novice iz Arabije in Male Azije. Med vojno in tudi kesneje je igral polkovnik Lawrence prav vidno vlogo v raznih sporih in vstajah na vzhodu.

Nenadoma se je zagledal v elegantno dvojico, ki je sedela za bližnjo mizo.

Moški, ki je na vse pretege dvoril svoji sosedi, se mu je zdel od sile znan. Spoznal ga je: Tom Arckley, njegov tovariš iz svetovne vojne je bil!

Arckley je menda čutil njegov pogled. Obrnil se je in brez pomišljanja vstal. Niti lepi sosedi se ni opravičil. Stekel je z razprostrtimi rokami k Lawrenceu.

»Naj vas objamem, dragi polkovnik!«

King ga je prisrčno prižel na prsi. Po strani je pa stregel na lepo damo, s katero je bil Arckley v družbi.

»Skoraj bi bil pozabil!« je vzkliknil Arckley. »Dovolite, da vas seznanim s svojo ženo!« Nato je resno povzel:

»Veste, polkovnik, kako je bilo moji ženi prej ime?«

King si je ogledal damo, vendar mu je bila povsem neznana. Tedaj mu je Arckley odkril veliko skrivnost.

»Med vojno je bila v Londonu; Ines Larington smo jo klicali. Saj sem vam že takrat dejal, da jo bom našel in jo vzel za ženo. In našel sem jo; zdaj sva najsrečnejši zakonski par na vsem Angleškem.«

Arckley je povedal Lawrenceu, da je bila Ines po onem usodnem dogodku v Londonu opustila nevarno vohunsko službo in se preselila v Švico. Tam jo je bil Arckley tudi našel. Dvoril ji je tako ognjevito, da ga je morala uslišati. Poročila sta se v Zürichu in takrat sta se bila zaobljubila, da se ne bosta nikoli v življenju več priteknila ničesar, kar le količkaj »smrdi« po vohunstvu.

IV

Vselej kadar je moral angleški »Intelligence Service« rešiti kakšno prav težko zadevo, je poklical polkovnika Lawrencea na pomoč. Ta je pa z veseljem sprejel še tako težko nalogo, če mu je le količkaj čas dopuščal.

Kmalu po pričetku svetovne vojne je poklical šef »Intelligence Servicea« polkovnika Lawrencea v svojo pisarno:

»Mister King, neko važno in nevarno zadevo imam. Sposobnejšega in zanesljivejšega človeka od vas ne najdemo na Angleškem. Generalni štab potrebuje od sile važne podatke. Vi boste to zmogli, prepričan sem!«

»Prav!« je dejal King. Njemu je bilo vseeno, kakšna je stvar, glavno je le, da je tudi kaj nevarnosti zraven.

Šef Intelligence-Servicea je Lawrenceu natanko pojasnil položaj. Borba v strelskih jarkih in v rovih je postala skoraj jalova, odkar se pričeli Nemci s pridom uporabljati vojaška letala. Niti angleška niti francoska letala jim niso bila kos. Zmerom so jih Nemci potolkli. Nemci so uporabljali aparate tipa »Focker«, na njih so pa imeli sam vrag si ga vedi kakšne strojnice. Prav te strojnice so bile za Francoze in Angleže skrivnost, ki jo morajo izvedeti.

»Vi boste torej odšli v Nemčijo. Kako, to me nič ne briga. Tamkaj boste fotografirali strojnice, ki jih imajo Nemci na »Fockerjih«.

Zadeva je bila prilično kočljiva. Tri stvari so bile vezane s tem ukazom: King bo moral neopaženo priti v Nemčijo; neopaženo bo moral fotografirati »Fockerje« z vdelanimi strojnicami in prav tako neopaženo se bo moral spet vrniti na francoska tla.

Stvar si je zamislil tako: Poletel bo z letalom nad nemško ozemlje in se bo spustil s padalom na tla. Te umetnosti se je bil hvala bogu že zdavnaj navadil.

Izlet v Nemčijo je Kinga silno zanimal. Edino neka stvar mu ni šla v račun: kje neki imajo Nemci svoja letala tako slabo zastražena, da bo lahko prišel do njih. To vprašanje je Kinga najbolj mučilo.

Takoj prihodnji dan se je King pomenil o stvari z neki pilotom. Pričela sta z vso vestnostjo študirati nemške zemljevide. H koncu sta se zedinila, da bo pilot krožil nad nekim majhnim gozdičem in tam se bo King spustil s padalom na zemljo. Seveda je tako spuščanje zelo tvegano; saj še na travniku ni lahko pristati! Zaradi varnosti si je pa moral izbrati gozd.

Šofer Percy Stoner,

ki je ubil v Londonu starega milijonarja Rattenburyja, moža lepe Alme, in ga je sodišče obsodilo na smrt. (Članek o tej ljubavni tragediji smo priobčili v prejšnji številki.)

Nedaleč od tistega gozda sta bivala dva »nemška kmeta«, o katerih živ krst ni sumil, da sta v službi Intelligence-Servicea. King jima je z golobjo pošto sporočil svoj sklep.

Nekega večera se je King s svojim pilotom dvignil z londonskega letališča. Odletela sta proti francoskemu bojišču, zakaj javiti sta se morala najprej pri poveljstvu francoskega letalstva.

Charles King in pilot sta srečno prispela na francosko bojišče. Poveljnik ju je prisrčno sprejel in jima dovolil polet čez bojišče nad nemško ozemlje. Hkratu je Kingu svetoval najprimernejše mesto za odskok s padalom.

Nemara je King to sam še bolje vedel. Redkokdaj je bil tako zaverovan v uspeh kakor tokrat. Prepričan je bil, da mu bo vse na roko in da se bo živ in zdrav vrnil na francosko bojišče.

Pilot je moral leteti zelo visoko, zakaj Nemci so imeli ob fronti aparate, ki so z vso natančnostjo beležili vsak še tako neznaten šum.

Angleško letalo je srečno preletelo nevarni pas. Mrak je padel in letal-

ca kmalu nista videla več ničesar pod seboj.

Po trajanju poleta je King izračunil, da morata biti že nad onim gozdičem. Zato je dal pilotu znamenje, naj zmanjša brzino, sam je pa splezal na skrajni konec trupa letala in skočil s privezanim padalom v temó. Tak skok v negotovost je bil seveda tem večje junaštvo.

Kingu je v padcu žvižgal zrak po ušesih in niti slišal ni, kdaj je odfrčalo letalo nazaj proti francoski meji. Čez nekaj sekund se je padalo razprlo in že čez pičle tri minute je telebnil na tla sredi neke livade. Razgledal se je, toda videl je bore malo.

Prepričan je bil, da gozd ne more biti daleč. Za vsako ceno je hotel še tisto noč dospeti do njega, zakaj tam ga je bil že čakal član Intelligence-Servicea, ki mu je bil že iz Londona sporočil svoj prihod.

Po dolgem tavanju je vendar zagledal v temi obrise gozda. Ne meneč se za nevarnost si je posvetil s slepico. Na srečo ni bilo nikjer žive duše. Komaj je stopil v gozd, je trikrat zapored ostro požvižgal. Ta žvižg je bil dogovorjeni znak. Trenutek nato mu je z druge strani gozda prijatelj trikrat odžvižgal. King se je obrnil v tisto smer, odkoder je prihajal žvižg in opazil blesk slepice; že čez pičlih pet minut sta si s starim prijateljem prisrčno stisnila roko.

Član angleške protivohunske službe je bil oblečen v preprosto kmetiško obleko porenskih kmetov. Živ krst bi ne bil v njem spoznal angleškega vohuna.

»Moja hišica stoji kakšnih pet kilometrov od tod; najbolje bo, če odideva kar tja in se o vsem pogovoriva,« je dejal Maxwell, ki si je bil v Nemčiji nadel ime Hansa Müllerja.

King mu je molče sledil.

V mali Müllerjevi kmečki hišici sta na dolgo in široko razpredala načrte. King je moral za vsako ceno fotografirati nemško strojnico na »Fockerjevih« aparatih in izmeriti njene dimenzije.

Müller je povedal, da je dvajset kilometrov od tod veliko nemško letališče. »Prav jutri,« je dejal, »pričakujejo tam več mehanikov iz Berlina, ki bodo popravljali vojaška letala. Ne bilo bi napak, če bi se preoblekli v mehanika in se pomešali med ostale, ko bodo izstopili iz vlaka!«

King je govoril dovršeno nemški, sicer je pa poznal tudi nemško vojaško disciplino in vojaške predpise. Mehaniških poslov se ni bal, saj je bil tako spreten kakor pravi inženjer.

Drugo jutro je odšel King, preoblečen v nemškega mehanika proti letališču in se neopazno pomešal med došlece iz Berlina.

Edina Kingova želja je bila, da bi prišel čimprej v bližino onih »Fokkerjevih« aparatov s skrivnostnimi strojnicami. Previdno je povpraševal svoje »tovariše« in nemške podčastnike, kje so letala za zračno obrambo. Povedali so mu, da so spravljena v dveh posebnih hangarjih, kamor nihče ne sme.

To je bila seveda smola za Kinga. Deset dni je že čistil in popravljal pokvarjene aparate, bojnih »Fockerjev« pa le ni mogel od blizu videti. Časih se je kakšen dvignil, a od daleč ni bilo videti naprav na njem.

Enajstega dne Kingovega prostovoljnega službovanja je neki preveč vesten podčastnik ugotovil, da je en mehanik odveč. King je imel vešče ponarejene listine in se ni bal, da bi ga kar na lepem zasačili. Poveljstvo letališča ni moglo ugotoviti, kdo je odveč, zato je takoj brzojavno zaprosilo inženjersko poveljstvo v Berlinu za točen spisek prideljenih mehanikov.

To je bila za Kinga edina sreča. Še tisto noč je moral za vsako ceno fotografirati strojnico na »Fockerjih« in poslati fotografije na Angleško. Drugo jutro bi ga bili gotovo že prijeli.

Odločil se je, da se bo ponoči na skrivaj priplazil k hangarjem in si natanko ogledal morilno strašilo, ki ga angleški in francoski generalni štab v septembru 1914. leta še nista poznala.

Vse predobro je vedel, kaj ga čaka, če ga dobe.

Okoli polnoči se je priplazil do žične ograje in jo prerezal z velikimi škarjami. Vrata hangarja so bila seveda zaklenjena, a King je z veščo roko odklenil s ponarejenim ključem veliko žabico. Odmeknil je vrata, skočil v hangar in od znotraj zaprl vrata za seboj. Trenutek nato je že slišal korake straže, ki je opravljala svoj nočni obhod.

Počakal je, da se je vojak oddaljil, potem je pa kar na vrat na nos opravil svoj posel. Pri svitu slepice je izmeril glavne dele strojnice, nato je pa prižgal magnezijo in fotografiral pošastno orožje.

Ves čas je bil miren in hladnokrven; niti za hip ga ni obšel strah.

Ko se je straža drugič vrnila in spet odšla, se je King splazil iz hangarja, obesil žabico nazaj in zaklenil: saj Nemcem ni treba vedeti, da je kdo vohunil. Kingovo delo pa še ni bilo opravljeno. Moral je na skrivaj pobegniti iz območja letališča in priti še tisto noč do svojega prijatelja Maxwella.

Noč je bila temna, pokrajine pa ni tako dobro poznal, da bi jo bil z gotovostjo ubral v pravo smer.

Ure in ure je bladil po temi. Minila je že polnoč, ko je ves truden in zbit potrkal na Maxwellovo okno.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Dobra roba se hvali sama,
zato **Dr. OETKER-ju** ni potrebna reklama

Henry Ford pleše

Čeprav mu je že 72 let, se avtomobilski kralj še zmerom rad zavrti. Na sliki ga vidimo pri plesu z neko učenko šole, ki jo je Ford sam ustanovil in jo tudi vzdržuje.

Pismo iz mojega kraja

Dopis

Tiho, neslišno kakor splava cvet jablane na zemljo, tako pride do vas to moje pisemce. Prineslo vam bo nekaj skromnih vrstic iz mojega kraje. Življenja pota so me povedla daleč iz njega. Prebivam sicer v najlepši bližnji okolici Ljubljane, ali ta nima nič privlačnosti zame. V moji duši živi svetel spomin le na moj domači kraj. »Kjer Savica, hči kraljeva, pribobni in glasno peva«, tam je moj dom. Ko je nebeški »vrtnar« urejeval to zemeljski vrt, je upodobil košček zemlje v nekdanji raj. In v tem raju mi je tekla zibelka. Kolikokrat pohitim v duhu tja, kjer so mi cveteli dnevi mladosti. Pozdravljam zelene planine, ki še vedno ko nekdaj, v poletju, sprejemajo planšarje in živino v svoje okrilje. Sprehajam se v duhu po cvetočih dobravah, kjer sem nekdaj poslušala speve drobnega slavca. Misli mi splavajo še dalje. Tja gori na sivo skalovje k ograjenim vrtičkom. Tam leže pokojno v naročju matere zemlje cvetovi, ki jih je potrgal smrtni angel v viharju svetovne vojne. Leto za letom jim venčajo naše zelene planine njihov zadnji domek, ki ga odseva veličastno Bohinjsko jezero v svojih globinah. In slap Savice jim poje večno uspavanko. Ustavim se v mislih pri starodavni cerkvici sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru. Solnčni žarki se upirajo v spominsko ploščo, vzidano v obcestno stran cerkvice, ko da bi hoteli vtisniti vse svoje zlato v vklesane črke, ki se glase: »Junakom Krna — braniteljem Bohinja.«

Valovi Save me šumljaje vabijo naprej. Z njimi gredo moje misli. Mimogredoč samo en bežni pozdrav moji rodni vasi Savici in mojemu domu.

Z leve strani, od cerkvice Marije Magdalene na Brodu, se oglasijo zvonovi. In kjerkoli se nahaja naše gore list, prava bohinjska korenina, sklene pobožno roke, in njegovo srce pošlje molitev k Bogu. Pri lepi vasi, Bohinjski Bistrici, se poslovim od Save. Nekaj me vleče na božji vrtiček, k naši farni cerkvi. In prva pot me povede h gomili, kjer počiva moja mati. Njen grob nima spomenika. Ali moje srce le predobro ve, kdo sniva tukaj večni sen. Ne jočem za Teboj, o mati, saj me Tvoj duh spremlja na vseh potih. Zato samo pozdravljam Tvoj poslednji dom in Te zahvaljujem za vse, kar si mi dala. O, kako mi sladita življenje cvetki, ki si mi ju darovala iz gredice svojega blagega srca, ljubezen in potrpežljivost.

Odhajam, mati, s Tvojega groba, Tvoj duh pa me spremi še k poslednjemu počivališču mojega prijatelja in tovariša iz otroških let, junaka iz vrst Sokolov, Antona Maleja. Kako živo mi je še v spominu tisti zlati čas, ko smo skupaj rajali po pisanih preprogah, ki jih je za nas pogrinjala Vesna po domačih vrtovih. Orosilo se mi je oko, o prijatelj Tonček, ko sem kropila Tvojo krsto, v kateri si počival, ko so Te pripeljali iz Luksemburga, kjer si daroval svoje mlado življenje v slavo domovini. Naj živi Tvoj spomin!

Padla je zavesa in mi zakrila sliko mojega kraja. Spet sem vsa pri svoji družinici. V nji vedno gledam svoj domači svet. Nebo mi je naklonilo življenjskega druga prav po moji volji. Res, da so bile prazne najine roke, ko sva si jih podala v večno zvezo, a srci sta bili polni ljubezni. In ljubezen bohinjskega dekleta se je združila z ljubeznijo sina solnčnih vinskih goric in zažarela v neugasljiv plamen, ki nama razsvitlja nebo najinega življenja. Nama je ljubezen močna utrdba, ki se ob njej odbijejo vsi valovi zla in gorja. Vsak kamen, vsako trnje nama zakrije in zdi se, da stopava samo po cvetju na poti življenja. Kljub pomanjkanju in revščini se čutiva srečna. Ljubezen je nama tisto čarovno sredstvo, ki napolnjuje — vsled skromnega zaslužka premalo napolnjene — lonce. In petero najinih malčkov nama še povečuje ta ogenj ljubezni.

Mehka noč objemlje zemljo. Srebrna mesečina lije na pokrajino. Skozi okno se je prikradel lunin žarek in poredno obsijal obrazke spečih malčkov. Gotovo bi rad gledal v njihove oči, ki me spominjajo na pogled v globočino Bohinjskega jezera; v oči, ki je v njih odsev zvezd, z neba mojega dragega Bohinja. Morda je hotel poljubiti sinjino spominčic, ki se zrcali v očesih najmlajšega, ali mu privabiti biserno solzico na rdeče ličece, in tako meni pričarati sliko prekrasnega jutra v Bohinju, ko se v poljubih zlatega solnca raztaplja zvezdnato ivje v solzne bisere in pada na zasneženo zemljo.

Takrat se mi zdi, kakor bi se jokalo drevje za okrasom, ki si ga je nakitilo v tihi noči.

Odhajajoč je lunin žarek pobožal obraz mojega dragega, ki se je zbudil in tiho vstal. Sedaj mi gleda čez ramo, ko dokončujem te vrstice. In skupaj Vam pošiljava ljubeče pozdrave.

Minka S.

Osamljeni otrok

Napisal G. Bode

»Srečko, poslovi se od tete in pojdi v svojo sobo!«

Poslušno je sinček iztegnil desnico in jo ponudil lepi teti Editi. Mimogrede je segel še po košček obloženega kruha, priklonil se je materi kakor velik mož in odšel iz sobe.

Dan za dnevom je tako: mati se ne utegne nikoli poigrati z njim; vselej je neki stric pri mami, ali pa kaka teta. Noben od teh ni njegov pravi sorodnik, vendar jim mora vsem reči stric, ali pa teta. Komaj je pet minut v sobi, mu ponudi mati košček obloženega kruha, ali kakšno sladkarijo, potem ga pa na kratko odslovi.

Danes mu je s prav čudnim naglasom dejala, naj se poslovi od tete; nič kaj rad ni odšel iz sobe. Zaprl je vrata za seboj in postal na hodniku. Teta Edita je mamina najboljša prijateljica. Njen najboljši prijatelj je stric Pavle; skoraj vsak popoldne pride na južino. Zmerom se pogovarjajo o stvareh, ki niso malemu dvanajstletnemu Srečku nič mar. Zato mora spet v svojo sobo! Tam pa sedi gospodična, večno vrti pletilke v rokah in že kar ve, da ga bo spet vprašala: »Srečko, si že napravil naloge za jutri?« Seveda se je bil učil. Kaj pa naj siroče drugega počne! Mamica, njegova lepa mamica se niti ne zmeni zanj. Očka prihaja kesno domov. Po navadi se prerekata, hudo prerekata, zanj, za Srečka, se pa nikdar ne zmenita. Samo takrat, kadar prinese kakšno petico iz šole, se mu mamica lahno nasmeje, in očka ga pohvali po laseh. Toda to je samo kratka minuta — in že začne mama po francosko. Obeda je konec in ubogi Srečko sedi sam samcat za obloženo mizo. Iz spalnice sliši hude in grde besede, vsaj po zvoku tako sodi, razume jih itak ne.

Kaj mu je danes ne da proč od vrat? Tako zapuščen se zdi sam sebi. Dobro ve, da se ne spodobi, a vendar pritisne uho h ključavnici in prisluhne. Slišal bi rad mamino mehko in prikupno govorico. Toda danes se mu zdi, da je v njenem glasu neki nemir, neki čuden nemir.

»Pavle se odpelje jutri na Angleško; za vsako ceno me hoče s seboj.«

Srečko vleče na ušesa, toda Editinega odgovora ne more slišati. Še to sliši, kako mama nadaljuje:

»Kaj me neki še drži tu? Takšen mož nemara, ki se za vse druga briga, samo zame ne? In še sirov in okruten je...«

Teta Edita je nekoliko glasneje pripomnila:

»Saj imaš vendar otroka!«

Mati se je prisiljeno zasmejala:

»Fantek mene tako ne potrebuje. Nikoli se ne pogovarja z menoj, zmerom tiči za knjigami. Gospodična že dobro pazi nanj. Samo tu je, saj me razumeš, tu je pač... in zaradi njega ne morem od tod. Grenko je! Samo zato, ker imam otroka...«

Srečko ni mogel več poslušati. Potihem se je splazil po hodniku proti kuhinji. Hotel je popiti kozarec vode. Tako čudno mu je bilo pri duši. In takrat je slišal iz kuhinje, kako sta se kuharica in sobarica pogovarjali:

»Da, da, če bi fantka ne bilo, če bi bil mrtev, bi ona gotovo storila, kar bi jo bilo volja...«

»Saj bi ga tako nemara najrajši vrgla skozi okno...

Srečko je junaško in s stisnjenimi zobmi odprl kuhinjska vrata. Prosil je za kozarec vode in odšel...

Odšel je v svojo svetlo, prijazno sobico, sklonil se je nad knjige in premišljeval svojo usodo. Saj je tako odveč, da bi si lepo umival roke, da bi se učil in hotel postati najboljši med najboljšimi v razredu. Vsem je vseeno; tudi mami. Odpeljala bi se rada s stricem Pavlom na Angleško, pa se ne more, ker je on, Srečko na svetu. Rad bi ji rekel: »Mamica, kar odpelji se; učil se bom pridno, ti pa nikar ne misli name!« Pa ve, da tega nikoli ne bi mogel reči.

Nenadoma se je v njegovih majhnih možganih zasvetila rešilna misel. Z očkom se bo pomenil. Očku bo povedal, da naj pustita mamo, naj gre svoja pota, da ne bo nesrečna.

Gospodična je dvignila oči in strogo pogledala Srečka.

»Kam pa greš, Srečko?«

»Peres nimam; grem ponje.«

Stekel je po stopnicah, čez cesto in k očku v pisarno.

Očka se je zelo začudil, ko je zagledal Srečka pred seboj. Ni maral, da ga kdo moti. To je Srečko vedel; mamica se je tolikokrat sporekla z njim zaradi tega.

»Kaj bi rad? Pa hitro povej!«

Srečku je bilo nerodno in v zadregi je vrtel čepico med svojimi drobnimi prsti.

»Veš, očka, zaradi mamice...«

Oče je nagrbančil čelo in vprašal:

»Kaj je z mamo? Zakaj ne telefonira?«

»Veš, očka,« je zajecljal Srečko, »mamica nič ne ve, da sem pri tebi. Toda zdi se mi, da je zelo nesrečna, ker sem jaz tu.«

Gospod Peters ni poznal ljudi, še manj pa dušo svojega lastnega otroka. Dostojanstveno je vstal in rekel:

»Mamica bi bila gotovo zelo žalostna, če bi vedela, da si pobegnil z doma. To se ne spodobi.«

Potlej se je pa premislil: »Mislim, da bi rad denarja, pa nočeš mamici reči.« Stisnil mu je nekaj srebrnikov v roko in segel z drugo po telefonsko slušalko:

»Gospodična, zvežite me z banko. Ti, Srečko, pa marš domov, sicer bo mamica v skrbeh.«

Tako rad bi bil Srečko še ostal; saj očetu še ničesar povedal ni. Toda očka ne utegne, nikoli ne utegne.

Zamišljeno je odšel iz očetove pisarne in ko je prišel na cesto, je pričel premišljevati: z očkom se ne morem prav ničesar zmeniti, z mamico tudi ne... Morda zato, ker smo vsi iz ene družine. Kaj bi pa bilo, če bi odšel k stricu Pavlu? On je zmerom tako prijazen in se vselej kaj pomeni z menoj.«

Mimo je pripeljal tramvaj in Srečko je skočil nanj. Prava sreča, da je poznal stričev naslov; saj mu je prinašal zmerom ovitke s prekomorskimi znamkami.

Ko je prišel k stricu Pavlu, je le-ta zlagal obleke v kovčeg. Začudil se je. Stopil je k stekleni omari, vzel pladenj s sladkarijami in jih ponudil Srečku. Še cigareto mu je ponudil, za šalo seveda. Kakor mož moža, je vljudno vprašal malega obiskovalca, kaj bi rad.

Srečko je odklonil sladkarije in komaj slišno dejal:

»Vse vem. Mamica bi rada šla s teboj... z vami — na Angleško!«

»Kakšne neumnosti pa blebetaš!« ga je presenečeno zavrnil stric Pavle.

Srečku se ni nikamor mudilo. Na stolu je sedel in čakal. Govoriti je hotel, moral je govoriti in stric Pavle ga bo moral poslušati.

»Mamica je zelo nesrečna, dobro vem. Naj se kar odpelje. Midva se ne bova nič žalostila.«

Stric Pavle se je pričel živčno sprehajati po sobi. Hudičeva reč! Nenadoma se je pa zdrznil:

»Kdo je to: Vidva?«

»Z očkom sem govoril...«

»Kaj, očetu si vse to povedal?«

Srečko se je sočutno nasmehnil. Joj, kako neumen se zdi vsem tem ljudem! Če bi očka vse vedel, bi on zdaj gotovo ne mogel biti tu.

»Niti besedice mu nisem rekel; hotel sem mu povedati, toda saj nikdar ne utegne. Za mamo se niti ne zmeni... Jaz pa — jaz se moram učiti... In velik sem že. Mamica naj se kar odpelje...«

Krčevito je zaihtel.

Zobni kamen škoduje!

Zobni kamen odpravi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Pavle Werner je sočutno pobožal malega siromačka po laseh.

»Nikar ne jokaj, Srečko, saj solze nič ne pomagajo.«

Srečko je ihtel dalje. Nenadoma je pa dvignil glavico in zaprosil:

»Prosim vas, nikar ne povejte mamici, da sem bil tu, in, prosim, posodite mi robček.«

Pavle je odprl omaro in dal Srečku robec. Vteknil si je cigareto v usta in tiho dodal:

»Srečko, poklical bi mamico, pa bi se mi trije tukaj v miru pogovorili. Saj se mamica ne bo odpeljala z menoj. Otroka ima, fantiča, ki ga ima rada. Obljubim ti, Srečko, da ne pojde nikamor.«

Stric Pavle je odšel v predsobje ko telefonu. Ubogi Srečko je videl, da je dosegel ravno nasprotno, kakor je želel. Mamica bo ostala in bo še bolj nesrečna.

Iz predsobja je zaslišal stričev glas. Tedaj se je pa nenadoma spomnil kuharičinih besed: »... če bi bil mrtev...«

Kakor v sanjah se je spomnil teh besed. Kakor sanje so se mu zdele, ki prinašajo rešitev. Vsi pogovori z odraslimi so prazen nič. Nikdo ga ne razume. Niti volje nimajo da bi ga razumeli. Da, da! Če bi bil mrtev, bi bilo vse lepo in v redu. V predsobju je stric Pavle še zmerom telefoniral. Srečko je skočil k oknu, ga odprl in stopil kakor mesečnik na podoknjak. Globoko spodaj so švigali tramvaji, avtomobili, ljudje so se sprehajali, toda prav pod oknom je stal neki dečko, tako velik kakor Srečko sam. Naj se vendar umakne, sicer mu bo skočil prav na glavo. Deček se pa ne gane in ne gane.

Takrat je začutil stric Pavle prepih. Menda vendar ni odprl okna v tej hudi zimi; soba se mu bo popolnoma shladila!

*

Dvoje močnih rok je prijelo Srečka od zadaj. Nekdo ga je sunkovito potegnil v sobo. Potlej se ni spomnil ničesar več.

*

Ko se je Srečko spet zavedel, je sedela ob njegovi postelji vsa bleda in objokana njegova mamica.

»Srečko, ljubi, mali dečko moj! Kaj ti je vendar prišlo na um?«

Trudno je dvignil Srečko oči:

»Mamica, se boš odpeljala? Hotel sem... rad bi bil umrl, da bi se odpeljala na Angleško.«

Mamica je nežno dvignila Srečkovo glavico in dejala:

»Norček, ljubi moj mali norček — zakaj neki bi se odpeljala, ko si pa vendar ti pri meni, ti, ki me imaš tako rad!«

Poljubila je Srečka na oči in utrnila luč, da bi njen mali sinek ne videl, da se že spet joka. Od sreče se je jokala. Niti spomnila se ni več onega moškega, ki se bo jutri zjutraj odpeljal s prvim vlakom. Mali Srečko je postal vse njeno hrepenenje in njega je hotela imeti za zmerom poleg sebe ... in samo zase. (K-k*)

Zanimivosti o filmu »Bengali«

Raziskovalec Ernest Schoedsack je prebil celih osemnajst mesecev na gorskem prehodu Haiberju na indskoafganski meji in tam filmal prizore za veliki film »Bengalci«. V tem času so ga bojeviti domačini dvakrat odgnali v ujetništvo.

*

Za časa filmanja bojev med Afridi (divji afganski rod) in indskoangleškim polkom je rešil raziskovalec Schoedsack nekemu Indijcu življenje; ta se je pa z gnusom branil vode, ki mu jo je Schoedsack ponujal. Domačini žive v veri, da so Evropci za vernega Indijca »nečisti«.

*

Štiri tisoč tri sto ljudi je sodelovalo pri filmu »Bengalci«. Samo peščica je bila belcev, zvečine so pa bili Indijci, Afgani, Afridi, Indijanci iz rodu Piyute, Arabci in drugi vzhodnjaki.

*

Gary Cooper, glavni junak iz filma »Bengalci«, je znan ostrostrelec in sijajen jezdec. Vse »umetnije«, ki jih je moral umetnik pokazati v filmu, je izvedel sam, torej ga ni kakor je to v navadi pri filmanju nevarnih prizorov, zastopal njegov dvojnik.

*

Pri filmanju »Bengalcev« so iznašli tudi nov poklic. Časih bi se bil moral pri filmanju pojaviti oblak, pa ga ni bilo od nikoder. Vodja filmske odprave je moral zato poslati posebne letalce visoko v zrak, da so vestno pregledali, od kod in kdaj se bodo oblaki pripodili.

*

Znano je, da so si v Indiji raznoverni ljudje neprestano v laseh. Ni se pa še zgodilo, da bi bilo kaj takšnega kdaj motilo filmskega režiserja. Ko so pa filmali »Bengalce«, so morali najeti deset izvedencev-tolmačev, ki niso delali prav nič drugega, kakor mirili raznoverne statiste.

*

Ernest Schoedsack, ki ga poznamo kot režiserja filmov »Rango« in »Chang«, je porabil za filmanje »Bengalcev« 35.000 metrov filma.

»Bengalci« ni samo ime filma, v katerem igrata glavni vlogi Gary Cooper in Frachot Tone, temveč pomeni pred vsem ljudi, ki bivajo ob indski meji in govorijo prav posebno narečje. To pleme šteje približno petdeset milijonov duš.

*

Glavna igralca Gary Cooper in Frachot Tone sta stavila, da neki statist, ki je bil sicer po poklicu indski čarovnik, ne bo ugenil njunih misli.

Pojedina pri gopalskem emirju
(Prizor iz novega Paramountovega filma »Bengali«.)

Hamzulla Mela, tako mu je ime, se je Coopru nasmehnil in mu dobesedno ponovil vse, kar je pred nekaj minutami pripovedoval Tonu. Oba igralca sta bila takrat najmanj tri sto metrov oddaljena od Hamzulle. Cooper menda ni več dalje izpraševal...

*

Polk suličarjev, ki igra važno vlogo v filmu »Bengalci«, je izum Napoleona Bonaparte. V bitki pri Waterlooju se je boril proti Angležem z dvema konjeniškima polkoma, ki ju je opremil s sulicami. Iz tistih časov imajo tudi Angleži suličarske polke, ki so jih kesneje poslali še v Indijo.

K paradni uniformi suličarskega polka spada turban, ki porabijo zanj štiri metre blaga. V Indiji si zvijajo domačini turbane na dvajset načinov in vsak način vezave je legitimacija posameznih kast.

*

Edino žensko vlogo v filmu »Bengalci« igra Kathleen Burke, ki so jo steknili o priliki nekega lepotnega tekmovanja. Ko so sfilmali slavni Stevensov roman »Otok izgubljenih duš«, so jo povabili v Hollywood.

*

Za filmanje »Bengalcev« so morali uporabljati zaradi tropske vročine posebne vrste film, in še ta jim je časih nagajal. Zelo pogosto se je zgornja plast filma odluščila, pa se je zato pokvarilo kar po več tisoč metrov filma.

Garry Cooper

Garyja Coopera življenje je pisano in razgibano. Njegova filmska kariera je prav filmsko pobarvana, taka je skoraj kakor njegovi filmi.

Rodil se je v Heleni (Montana, USA). Otroška leta je preživel na farmi svojega očeta, potem je pa odplul — kakor se za pravega Angleža spodobi — na Angleško, da se izšola. Toda že ko mu je bilo dvanajst let, se je vrnil v Ameriko in živel kakor pristni cowboy. Seveda se moderen cowboy v Ameriki ne peča samo z živino in ježo, temveč goji tudi avtomobilski sport. Nekoč, ko je divje podil svoj voz, se mu je zgodila nesreča. Toliko, da ga ni stalo glave. Sklenil je, da bo obesil svoje takratno življenje na klin. Odšel je v Grinnel v državi Jowi, da se v »Grinnel Collegeu« izuči v slikanju. Vse njegovo premoženje je štelo 200 dolarjev, ko se je odpravil v Kalifornijo s trebuhom za kruhom. Potikal se je zdaj tod zdaj tam in živel silno skromno, ker se mu ni posrečilo, da bi našel kje stalno službo. Slikal je portrete in jih prodajal po dva dolarja, sicer je pa prijel za vsako delo, ki mu ga je kdorkoli ponudil.

Slučajno ga je zaneslo tudi v bližino nekih filmskih ateljejev — in postal je statist. Celo leto je marljivo statiral, nekoč pa — spet slučajno — je moral vskočiti za nekega igralca. Bil je to kratek film v dveh dejanjih, a vendar dovolj dolg, da so postali lastniki velikih ameriških filmskih podjetij nanj pozorni. Nenadoma so ga od vseh strani obsuli s ponudbami. Paramountova ponudba se mu je zdela tako neverjetna, da je odšel k predstojniku Paramountovih studijev. Videč da stvar ni čista, se mu je od sreče skoraj zmešalo in pričel se je na ves glas brezumno smejati. In glej! Ta smeh mu je navrgel v pogodbi lep kup dolarjev. Strokovnjaki so ugotovili, da je njegov smeh prijeten in mikaven.

Kot filmski igralec se je postavil v znanem velikem filmu »Wings« (Krila), ki smo ga tudi pri nas videli. Sicer ni bila ta njegova vloga nič posebnega, toliko važna je pa vendar bila, da je Gary Cooper filmski strokovnjakom pokazal, kaj zmore in zna.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati"! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

V naročju sreče

roman

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL L. A.

17. nadaljevanje

»Kakšna je ta služba?« je vprašala.

Mladi Rus je čutil, da je deklična radovednost preračunana. Že zmerom se mu je čudno zdelo, zakaj ga nikoli nič ne vpraša zastran njegovih prednikov ne o njegovih načrtih za bodočnost. Zdaj ko je sedel na samem z njo in so ta vprašanja vendar že prišla na dan, bi se jim bil najrajši izognil.

Toda Suzana si je podprla glavo z rokami in ostro uprla vanj svoje oči.

»Kakšna služba?« je vprašala še enkrat, videč, da se obotavlja z odgovorom. »Zakaj molčite?«

»Ker moram premagati še razne zapreke in bi se vzlic moji dobri volji lahko zgodilo, da prijatelj ne bi mogel izpolniti svoje obljube. Nerad bi vnaprej prodajal medvedovo kožo.«

»To je sicer pametno, a vzlic temu bi rada vedela, kakšne načrte imate za bodočnost.«

Suzanin glas ni pripuščal ugovora. Ko si je že dovolil nasproti njej nekatere svoboščine, je vztrajala na tem, da odloži krinko in ji brez slepomišenja odkrito pove, kaj je njegov pravi poklic. Ta skrivnost, v katero se je bil ogrnil že koj po prihodu k njej, mladi deklici ni šla več v račun.

Jeana je prešinilo to spoznanje ko blisk.

»Knez Andrejev je ustanovil v londonski okolici bolnišnico,« je kratko odgovoril. »Obljubil mi je, da bo meni poveril vodstvo zavoda.«

»Upravnik bolnišnice,« je zamišljeno zamrmrala.

In po kratkem premisleku je vprašala:

»Ali boste tam res tako dobro plačani?«

»Kaže.«

»In se čutite sposobnega za to?«

»Angleščino govorim prav tako dobro kakor nemščino in francoščino... Sicer pa nisem študija tujih jezikov nikoli opustil, kar živim v izgnanstvu.«

»Da,« je mehanično pritrdila. »Za upravnika bi bili sposobni. Toda potem bi nas morali zapustiti.«

Oblak je zastrl čelo mlademu možu.

»Zaradi tega mi bo najbolj hudo, a kaj, ko ne morem izbirati: manjka mi denarja, da bi si tu uredil kaj podobnega.«

»Kaj bi pa počeli v Pragi, če ne bi bilo denarnega vprašanja?«

Skomignil je z rameni in se zresnil.

»Bilo bi jalovo o tem razmišljati; to kar premorem, ne bo nikoli zadoščalo, da bi smel resno misliti na kakšne načrte za bodočnost... ali bi pa moral preveč dolgo čakati in bi bil že prestar, da bi si iskal kaj drugega.«

»A vendar,« je silila. »Če bi se vam sreča nasmehnila?«

Pogledal jo je in njune oči so se srečale.

»Ne, gospodična Suzana,« je odločno odgovoril na plemenito ponudbo, ki jo je brat v njenih očeh. »Ne maram si graditi bodočnosti na negotovosti denarja, ki bi mi padel z neba, ne da bi si ga sam zaslužil.«

Suzana se je zdajci spomnila Molly.

»Ali vam ne bi mogla žena prinesti v zakon denar, ki vam je potreben?«

Mladi mož je vztrepetal in jo široko pogledal. Toda v kotu njenih ustnic je prestregel drobno gubo prezira in kakor blisk ga je prešinilo, da ga je hotela spraviti v zasedo.

Zresnil se je in z glasom, ki ni pripuščal ugovora, dejal:

»Ne čutim se zmožnega, da bi se ženil zaradi denarja. Preden bi ponudil svoje ime dekletu, ki bi si ga želel za družico, bi hotel toliko zaslužiti, da lahko spodobno preživim oba.«

»Če je tako,« je pripomnila z nekam porogljivim usmevom, »je pač malo upanja, da bi se tako kmalu poročili.«

»Prav mogoče. Zato sem tudi povabil Natašo, da mi bo gospodinjila.«

Suzana prvi mah ni vedela, kaj naj odgovori, tako jo je presenetil njegov odgovor. Pričakovala je sama ne vedoč zakaj, čisto drugih besed.

»Da, res, Natalija Petrovna,« je rekla po kratkem premolku. »Zakaj ste včeraj rekli, da ji boste dali svoje otroke v oskrbo, češ da bodo strašni, ako bodo vam podobni? Če vas kaj poznam, ne bi rekla, da bi vas bilo tako težko držati na uzdi.«

Nasmehnil se je. Njeno vprašanje mu je dobro delo, saj je videl v njem dokaz, da si deklica zapomni sleherno njegovo besedo.

»Motite se, gospodična,« je priznal. »Zdi se mi, da sem moral biti v mlajših letih zelo vihrav. V mislih so mi bile samo vznemirljive in naporne reči: lov, konji in sport vseh vrst. Bil sem bojevite in nasilne nature in ni ga bilo človeka, ki bi me bil mogel ukrotiti.«

»Ni mogoče!« je vzkliknila Suzana, smejoč se njegovemu toli odkritosrčnemu priznanju. »Saj ste vendar videti zelo pameten in miren človek!«

»Nesreča človeka izmodri,« je gluho odgovoril. »Mnogo sem že izkusil v življenju...«

Za trenutek se je spomnil neštetih pokoljev, ki jim je moral biti priča, potem obupnega bega po snegu in mrazu, ko ni imel po cele dneve niti skorjice kruha v ustih, spomnil se je one vratolomne ježe, ko je z rdečimi četami za petami dirjal kakor iz uma noč in dan, da se reši k zadnjim ostankom armade generala Kornilova.

Toda otresel se je teh bolestnih spominov. Videč da Suzana zmerom še čaka njegove izpovedbe, je malomarno dejal:

»Ni je bilo neumnosti, ki je ne bi počel. Bila nas je družba samih mladih vročekrvnežev, ki nismo delali drugega kakor poncčevali in tekmovali drug z drugim, kdo bo ustrelil večjega kozla.«

»A koliko ste bili potem prav za prav takrat stari?« se je začudila. Ni ji šlo v glavo, da bi bil res tako živel, kakor ji je pripovedoval.

»Šestnajst do osemnajst let,« se je zasmejal. »Bili smo še nezreli dečaki, toda hoteli smo še može prekositi s svojimi neumnostmi.«

Pobesil je glavo, čuteč, da ga je pogledala strogo in s prezirom, toda na tihem mu je šlo skoraj na smeh ob spominu na vsa ta lepa dekleta, ki jih je že imel v naročju.

Ker je pa Suzana še zmerom molčala, je na videz skesano dvignil pogled k njej in vprašal s hinavskim glasom:

»Ali sem vas mar žalil? Najbrže ste me imeli za majhnega svetnika, ne?«

»Priznam, da s te strani nisem nikoli mislila na vas.«

»Bil sem mlad, in mladost je norost. Odkupil sem se pozneje za vso to razposajenost s hudimi preizkušnjami.«

»A danes?«

»Danes?« je ponovil za njo vprašanje.

»Da: še zmerom kvarte, pijača in ženske?«

»Kvarte?« je zategnil. »Denar, ki si ga zaslužim, je predragocen, da bi ga brezglavo zapravljal. Alkohol? Ali ste me že kdaj videli pijanega ali le malo okroglega? Ostane le še...«

»Nu?...«

Obotavljal se je z odgovorom, ker je ni maral žaliti, a tudi lagati se mu ni dalo. Toda v srcu mu je gorelo tako deviško čuvstvo, da ga je smel povedati na glas.

»Rdeča vedeževalka vam je povedala, da je v mojem življenju samo ena ženska... Govorila je resnico.«

Suzani je začelo razbijati srce.

»A druge?« se je upala vprašati, vsa rdeča. »One druge, ki so moškim... samo... v zabavo?...«

»Take za nas ne štejejo!... Zame je samo ena in ona edina zavzema ves prostor v mojem srcu.«

»In ta...« je vprašala plaho in obotavljaje se; instinktivno je čutila, da je nevarno načeti z Jeanom tak pogovor.

»Ta je vredna vsega mojega spoštovanja in vse moje ljubezni,« je preprosto odgovoril, kakor da ne bi maral opaziti, da se je dotaknila intimnega vprašanja, ki se tiče samo njega.

Med tem ko je tako govoril, je upiral oči v svojo čašo in zamišljeno mešal z žlico vroči čaj. Šele čez nekaj trenutkov se je upal dvigniti glavo in pogledati Suzano.

»Ali ste zadovoljni z mojimi odgovori?« je mirno vprašal. »Mislim, da sem vam vse povedal, kar ste želeli vedeti.«

Deklica je skomignila z rameni.

»Odgovorili ste mi že,« je menila, »toda vtis imam, da vas zdaj še manj poznam kakor prej.«

»Ker sem vam izdal, da sem bil v mladih letih tak razuzdanec?« se je nasmehnil.

»Ne. Zato ker nisem izvedela niti ene izmed vaših misli, ker mi niste izdali niti najmanjše črte iz svojega dosedanjega življenja.«

»In vendar vam nimam namena ničesar prikrivati! Ali bi vam drugače pripovedoval o najkočljivejši dobi svojega življenja?«

»Saj mi še svojega pravega imena niste povedali!« je zdajci vzdihnila.

»Nimam drugega imena od tistega, s katerim sem se vam predstavil,« je začudeno odgovoril.

»Vaša dojilja vas je klicala drugače.«

»Saša je krajše ime za Aleksandra.«

»Ne to! Tudi rdeča vedeževalka vam je drugače rekla.«

Široko jo je pogledal. Bil je zares presenečen. Mahoma se mu je pa zasvetilo.

»Aleksander Jurjevič sta mi rekli,« se je spomnil.

»Da, da!«

»To pomeni: Aleksander, Jurijev sin. Na Ruskem je navada, da povemo tudi očetovo ime.«

Ostro mu je pogledala v oči, da bi mu že iz njih brala, ali ji govori resnico.

Na tihem ga je še zmerom imela na sumu, da ji nekaj prikriva; nekaj ji je reklo, da se izogiba njenim vprašanjem. Zakaj vedela je o njem še zmerom prav tako malo kakor prej.

Toda ko se je zdaj srečala z njegovimi očmi, je osupnila, kakšen ogenj gori v njih. Nehote je odvrnila pogled in zardela.

Kakšen magnetski fluid je prihajal iz njegovih zenic, da ji je vso kri pognalo k srcu?

Čuteč, da se njegove oči še zmerom upirajo vanjo, se je obrnila drugam in začela gledati po mizah, kjer so sedeli maloštevilni gosti. Toda razločila ni ničesar — ničesar razen dveh velikih sinjih oči, pogrezajočih se vanjo, kakor bi ji hoteli vzeti vso voljo...

Zdajci je pa začutila, kako jo je prijel za roko, jo dvignil k ustnicam in jo obsul z blaznimi poljubi.

»Recite mi, gospodična Suzana, da nisem ničesar izgubil v vaših očeh, zdaj ko me bolje poznate.«

Strmo se je zagledala v to moško glavo z lepimi plavimi lasmi, ki se je sklanjala nad njeno roko in jo neprestano iznova vroče poljubljala. Neskončna nežnost ji je zasijala v očeh.

Toda že prihodnji mah se je vse v njej uprlo tej mehkobi, ki ji je kakor presladek opoj silila v glavo in ji drevenila ude.

Kaj, ona, Kreugerjeva hči, naj se izpozabi ob predrznem dotiku z navadnim šoferjem?!

In čeprav so ji ustnice drgetale od neznane slasti, jih je skrivila v ohol prezir in mu s porogljivim nasmeškom odtegnila roko:

»Zakaj naj bi se srdila na vas? Poslušala sem vašo izpoved, kakor bi bila brala zanimivo knjigo, ki človeka za trenutek uklene, da jo potem vrže v kot... Saj že več ne vem, kaj ste mi malo prej pripovedovali!«

Bolestna osuplost je razširila mlademu možu oči. A le za trenutek; že prihodnji mah je bil le še hladen in korekten šofer.

Pomignil je z roko — Suzana ni videla živčnega trepeta v njegovi kretnji — in poklical plačilnega. Vprašal ga je po rusko, koliko znese zapitek, in vrgel dva bankovca na mizo. Nato je vstal.

»Na uslugo sem vam, gospodična. Dovolite, da vam pokličem taksi.«

Vsa zmedena, da je on napravil konec sestanka in ne ona in jo tako rekoč odslovil, je tudi Suzana vstala.

»Da, domov grem. Saj sem tako izgubila že preveč časa z vami...«

Toda Jean je bil že stopil ven in poklical taksi; dve minuti nato se je mrzlo priklonil in zaprl vratca avtomobila za njo.

KONEC I. DELA

Dlake, cenjene dame!

na liicu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10'— (predplačilo), na povzetje 18'—, dve Din 28'—, tri Din 38'—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Zanimivosti z vsega sveta

Tut-ank-Amonov muzej v Kairu vrže na leto 200.000 funtov šterlingov samo vstopnine, ki jo plačajo obiskovalci muzeja in grobnice, kjer je našel lord Carnarvon ostanke Tut-ank-Amona.

*

Krava vseh krav. Na Holandskem so krstili s tem priimkom kravo, ki je lansko leto dala 6550 litrov mleka. Vsak dan namolzejo iz njenih vimen 18 litrov.

*

Zakonska manija. Na Kitajskem se vrši obširna propaganda za sklepanje zakonov. V Pekingu, Šangaju in v Kantonu imajo oblasti polne roke dela z ženini in nevestami.

*

Kuhanje s solnčno toploto. V San-Diegu v Kaliforniji je neki podjetnik sezidal restavracijo, v kateri kuhajo in pečejo vse s solnčno toploto. Peči so sestavljene iz cevi, napolnjenih z oljem. Postavljene so na prostem, tako da sije ves dan solnce nanje. Solnčna toplota krči olje, to pa daje vročino.

*

Nikotin ga je ubil. Na budimpeštanskem vseučilišču je med predavanjem umrl profesor filozofije, Gombocz. Nenadoma mu je postalo slabo in omahnil je. Zdravnik je ugotovil srčno kap zaradi zastrupljenja z nikotinom.

*

Rešitelj utopljencev. Paznik Bafevih tovarn v Otrokovicah je rešil v enem letu 46 utopljencev, med njimi 28 žensk. Kopališče je razmeroma majhno. Ker vrli mož ni bil ves čas kopalne sezone v kopališču, mu moramo njegovo veliko samaritansko delo tem bolj šteti v čast.

*

Novi doktorji. Na Češkoslovaškem je neki mlad inženjer postal doktor vede o obrambi pred letalskimi napadi. Njegova disertacija je imela naslov »Skrivališča v pasivni obrambi pred letalskimi napadi«. Spet nekaj novega!

*

Pisalni stroj s 3096 tipkami. Na Japonskem so sestavili pisalni stroj, ki šteje 3096 tipk, vendar kljub taki obsežnosti še zmerom ni popoln. Uporabljajo ga lahko samo trgovska in industrijska podjetja za svoja dopisovanja. Strokovnjaki menijo, da bi moral stroj, na katerem bi lahko pisali knjižna in znanstvena dela, imeti najmanj dvakrat toliko tipk. Srečne strojepiske!

Din 1000·- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Blagovolite nemudoma poslati Vaše tako uspešno mazilo proti kurjim očesom. Naš stari sosed si je odpravil 10 zastarelih. — Z odličnim spoštovanjem
Šolske sestre, Gospodinjska šola,
Mladika, Ptuj.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10'— (predplačilo). Na povzetje Din 18'—, dva Din 28'—, tri Din 38'—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici!

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Revmatizem

bolečine v kosteh, išias, zbadanje, nabrekle žile, revmatični glavobol, zobobol itd. zdravi uspešno samo:

„Antirheumin"

Je to dobro domače zdravilo, preizkušeno od najrazličnejših ljudi doma in v tujini. 1 steklenica po 75 gr stane Din 35'— s poštnino Din 40'—, steklenica po 40 gr Din 18'— s poštnino Din 23'—, tri originalne steklenice skupaj Din 105'— franko. Po povzetju pošilja s točnim navodilom vred **Mr. Ante Mrkušić, lekarnar, Mostar, Primorska banovina.**

Oglas. reg. S. Br. 14245 od 11. 8. 1933 g

JUGOČESKA

JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija

KRANJ

IZDELUJE:

barvano in tiskano blago
iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

92. nadaljevanje

»Oprostite, gospod predsednik,« pravi z mirnim glasom, »toda vrstni red vaših vprašanj mi ne prija. Pozneje vam mislim dokazati, da se nekoliko razlikujem od navadnih obtožencev. Dovolite mi tedaj, da vam v drugačnem redu odgovorim; izpustil ne bom ničesar, na to se lahko zanesete.«

Predsednik osuplo pogleda porotnike, le-ti se pa ozro v kraljevskega prokuratorja. Nihče ni mogel skriti začudenja nad toli drznim odgovorom.

»Koliko ste stari?« vpraša dalje predsednik. »Upam, da boste na to vprašanje odgovorili.«

»Ena in dvajset let mi je; rodil sem se v noči s 27. na 28. september 1817.«

Villefort je ravno zapisoval neko pripombo; pri teh besedah je hlastno pogledal kvišku.

»Kje ste se rodili?« je bilo prihodnje predsednikovo vprašanje.

»V Auteuilu pri Parizu,« odvrne Benedetto.

Gospod Villefort dvigne v drugo oči in z grozo zastrmi v Benedetta, kakor da bi bil zagledal pošast.

Toda Benedetto se zanj niti ne zmeni; malomarno, kakor da se vse to sploh ne bi njega tikalo, si pritisne svoj fini batistni robec na ustnice.

»Vaš poklic?« nadaljuje predsednik.

»Izprva sem bil slepar,« odgovori mirno Andrea, »nato sem postal tat in naposled morilec.«

V dvorani nastane vihar ogorčenja; celo sodniki se z gnusom obrnejo proč spričo tolikšne pokvarjenosti.

Gospod Villefort si potegne z roko po čelu; vsa kri mu izgine z obraza, nato mu pa še huje udari nazaj. Kakor da bi mu zmanjkalo zraka, je zakrilil z rokami.

»Ali kaj pogrešate?« ga vpraša Benedetto kar moči prijazno.

Gospod Villefort ne odgovori; ves bled omahne nazaj v naslanjač.

»Ali ste zdaj po tem neokusnem besedičenju pripravljeni povedati svoje ime?« vpraša predsednik.

»Ne morem vam ga povedati, ker ga ne vem; pač pa poznam ime svojega očeta in vam ga lahko povem.«

Villefortu se zvrti v glavi; mrzel znoj mu pokrije čelo.

»Tak povejte ga vendar že!« zapove nestrpno predsednik.

V dvorani je zavladala mrtvaška tišina; sleherni dih se je slišal.

»Moj oče je kraljevski prokurator,« odgovori mirno Andrea.

»Kraljevski prokurator?« vzklikne osuplo predsednik, ne da bi opazil zmedo na Villefortovem obrazu. »Kraljevski prokurator?«

»Da, in ker hočete vedeti njegovo ime, vam ga bom povedal: imenuje se Villefort.«

Vihar, ki si ves ta čas ni smel dati duška, je takrat udaril z elementarno silo na dan; celo sodniki se niso mogli premagati, da ne bi bili s kriki ogorčenja vstali proti Benedettu. Predsednik je zaman zvonil k redu.

Sredi tega hrupa se zdajci zasliši predsednikov glas:

»Ne norčujte se iz sodišča, obtoženec! Ali hočete mar poštenim ljudem vprizarjati sliko pokvarjenosti, kakršni celo današnji pokvarjeni svet ne pozna enake?«

Okoli kraljevskega prokuratorja se je zgrnilo kak tucat ljudi, samih pravnikov in drugih uglednih mož, ki so mu hiteli zagotavljati svoje ogorčenje nad toli nesramnim napadom.

Med tem se je hrup v dvorani nekoliko polegel, le v nekem kotu so se še prerivali ljudje; baje se je neka ženska onesvestila.

Andrea je ves ta čas smehljaje se opazoval zbrano občinstvo, potlej se je pa malomarno naslonil na hrastovo naslonilo svoje klopi in dejal:

»Bog me obvaruj, da bi se hotel delati norca iz sodišča ali pa vprizarjati skandal vpričo toli častivrednega občinstva. Vprašali ste me, koliko sem star, in povedal sem vam; vprašali ste me, kje sem se rodil, in odgovoril sem vam; vprašali ste me, kako mi je ime, pa vam nisem mogel povedati, ker so me moji starši zapustili. A če svojega imena ne vem, vam lahko vsaj očetovo povem. Zatorej vam ponovim: moj oče je Villefort in pripravljen sem to tudi dokazati.«

Iz glasu mladega moža je zvenela tolikšna gotovost, da so poslušalci nehote utihnili. Vseh oči so se uprle v kraljevskega prokuratorja, ki je sedel nepremično, kakor bi bila strela udarila vanj.

»Gospodje,« povzame Andrea z glasom, ki je ukazoval posluh, »dolžan sem vam še dokaz za svojo izjavo.«

»A vendar ste pri preiskavi izpovedali, da vam je Benedetto ime!« se razburi predsednik. »Kakli ste, da ste sirota brez očeta in matere in da je Korzika vaša domovina.«

»Pri preiskavi sem govoril tako, kakor se mi je zdelo najprimernejše, resnico sem si pa prihranil za današnjo slavnostno razpravo. Povem vam, da sem se rodil v Auteuilu v noči s 27. na 28. septembra leta 1817. in da sem sin kraljevskega prokuratorja gospoda Villeforta. Ali bi radi vedeli še podrobnosti? Poslušajte torej! Na svet sem prišel v prvem nadstropju v hiši štev. 30 v Lafontainovi ulici, v sobi, prevlečeni z rdečim damastom. Moj oče je rekel moji materi, da sem mrtev, vzel me je v naročje, me zavil v prtič, zaznamovan s črko H, in me odnesel na vrt, kjer me je živega zakopal.«

Groza izpreleti vse prisotne. Čim mirnejši je postajal jetnik, tem huje je trepetal Villefort.

»Kako morete tako dobro vedeti vse te podrobnosti?« vpraša predsednik.

»Povedal vam bom, gospod predsednik. Na vrt, kjer me je pokopal moj oče, se je bil tisto noč priplazil neki mož, ki je mojega očeta smrtno sovražil in je že dolgo iskal priložnosti, da bi se maščeval nad njim. Ta mož je bil skrit za nekim grmom; videl je, kako je moj oče zakopal nekako skrinjico, in se splazil k njemu ter ga zabodel z nožem. Meneč, da je v skrinjici zaklad, je odkopal moj grob in me našel še živega. Ta mož me je nesel v najdenišnico in tam so me vpisali pod številko 37. Tri mesece pozneje je prišla pome njegova sestra iz Rogliana; rekla je, da sem njen sin, in me vzela s seboj.«

Tisti trenutek je vladala v dvorani tako globoka tišina, da bi se bila igla slišala, če bi bila padla na tla.

»Nadaljujte,« zapove predsednik.

»Lahko bi bil srečno živel pri vrlih ljudeh, ki sta me vzela za svoja, toda moja pokvarjenost ni marala za kreposti, ki mi jih je hotela moja rednica vcepiti v srce. Rasel sem v slabem in postal hudodelec. Nekega dne, ko sem ravno preklinjal Boga, da me je ustvaril tako hudobnega, mi je rekel moj rednik: ‚Ne preklinjaj Boga, nesrečnež! Zakaj Bog te je ustvaril brez jeze; hudodelsko nagnenje imaš od svojega očeta.' Od tistega dne nisem več žalil Boga, le svojega očeta sem preklinjal; in zato sem tudi zdaj rabil besede, ki mi jih štejete v zlo, gospod predsednik; zato sem vprizoril skandal, da se ugledno občinstvo zgraža še zdaj. Če je tudi to hudodelstvo, me kaznujte; če sem vas prepričal, da me že od rojstva preganja grenka in nezaslužena nesreča, me pa pomilujte!«

»A vaša mati?« vpraša predsednik.

»Moja mati je mislila, da sem mrtev, zato ni ničesar kriva. Njenega imena nisem maral vedeti in ga še danes ne vem.«

Takrat se utrga iz skupine, kjer je stala, kakor smo že omenili, neka dama, pretresljiv krik, ki se izgubi v ihtenju. Morali so jo odnesti ven, ker je niso noge več držale in se je bilo bati, da se ne bi onesvestila; pri tem se je razmeknila gosta tenčica, ki ji je zastirala obraz, in ljudje so vsi osupli spoznali v njej gospo Danglarsovo.

Vzlic vročici, ki mu je kovala v senceh, vzlic blaznosti, ki mu je meglila oči, jo je spoznal tudi Villefort. Vrglo ga je pokonci.

»Dokaze, dokaze!« vzklikne nato predsednik. »Ali mar mislite, da vam bomo kar na slepo verjeli te strašne obtožbe?«

»Dokaze?« se nasmehne Benedetto. »Dokaze bi radi? Samo gospoda Villeforta poglejte, potem pa recite, ali vam je treba še več dokazov!«

Vsi se kakor hipnotizirani ozro v Villeforta. Kraljevski prokurator se zamaje; z zmršenimi lasmi in zariplim obrazom se opoteče proti predsedniku, bolj podoben preganjani divjadi kakor človeku. Iz dvorane vstane mrmranje osuplosti.

»Dokazov hočejo, oče,« se oglasi Benedetto; »ali naj jih povem?«

»Ne, ne,« zajeclja Villefort z glasom, ki ga skoraj ni bilo spoznati, tako mu je drgetal. »Dokazi niso potrebni.«

»Zakaj ne bi bili potrebni?« vzklikne predsednik. »Kaj naj to pomeni?«

»Pomeni, da bi se jih zaman otepal,« odgovori Villefort z ubitim glasom. »Vdam se, gospodje: priznam, da sem v rokah maščevalnega Boga. Dokazov ni treba: vse kar je rekel ta mladi mož, je resnično.«

Svinčena tišina je legla na zbrano občinstvo. V dvorani je bilo soparno, kakor bi se pripravljalo k nevihti.

»Kaj ste rekli, gospod Villefort?« zavpije predsednik. »Ali se vam je mar zmešalo? Kaj niste mar več pri pameti? Bogme, res ne bi bilo čudo, če vam ne bi bila toli strašna in neverjetna obtožba zmešala duha. Pokonci, gospod Villefort, osvestite se!«

Kraljevski prokurator topo zmaje z glavo. Zobje mu zaškleplečejo kakor bi ga stresala vročica, a vendar je bil bled ko smrt.

»O, ni se mi zmešalo,« reče po časi. »Priznam, da sem vsega kriv, kar mi je očital ta človek; od tega trenutka sem kraljevskemu prokuratorju, svojemu nasledniku, na razpolago doma.«

Villefort je z zamolklim, skoraj zadušenim glasom izrekel te besede, nato se je pa opotekel k vratom. Sodni sluga mu jih je mehanično odprl.

Zbrano občinstvo je kar onemelo spričo te izjave in priznanja, ki je na toli strahoten način razpletlo zagonetko zadnjih štirinajstih dni.

»Pa naj še kdo reče, da življenje ne piše dram!« vzklikne Beauchamp.

»Bogme,« pritegne Chateau-Renaud, »pa bi že rajši končal kakor Morcerf: strel iz pištole je še nedolžna reč v primeri s tako katastrofo.«

»Že zato, ker človeka ubije!« pripomni Beauchamp.

»In jaz sem celo mislil na to, da vzamem njegovo hčer za ženo!« vzklikne Debray. »Ubogi otrok! Kako prav je storila, da je umrla.«

Proti debelosti

uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete

za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvaja: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46· 200 tabl. Din 74·—.

Reg. No. 142/3 od 10. VII. 34.

Tobralco?

TOBRALCO *je tkanina, ki sama o sebi govori*
TOBRALCO *se izdeluje iz egiptskega bombaža*
TOBRALCO *nadomestuje platno, cefir in svilo*
TOBRALCO *je zajamčeno perilna tkanina*
TOBRALCO *je praktična moda*
TOBRALCO *je blago elegantnih dam in preprostih žena*
TOBRALCO *je perilna tkanina za otroške oblekice*
TOBRALCO *je ceneno blago za večerne obleke, za posete in za vsak dan*
TOBRALCO *je izdelan v vseh barvah in čudovitih vzorcih*
TOBRALCO *ne pozna krize*
TOBRALCO *je izdelek slovečih angleških tvornic*

dobi se pri tvrdki A. & E. Skaberne Ljubljana

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1·— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1·50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro barvo za lase**, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija **Nobilior**, Zagreb, Ilica 34.

ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Žensko kolo«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv**. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija **Nobilior**, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet **hranilne knjižice** prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore**. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklje itd. solidno izdelano in poceni pri

S. Rebolj & drug,

Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov **Rudolf Zore, Ljubljana**, Gledališka ulica 12, telefon 38 10. Pismeni odgovor 3 Din v znamkah.

MLAD TRGOVEC na deželi, dušovni inteligent želi v svrho ženitve dopisovati s trgovsko naobraženim dekletom, prikupljive in ljubke zunanjosti in plemenitega srca. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod: »Plemenit značaj«.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUHARICA«

z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom **Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.**

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo **Erbol praška**. — To sredstvo tako odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34

Znižujemo 20-30%

od 16 do 30 junija vsem v prodaji

ZAOSTALIM PAROM

Bata

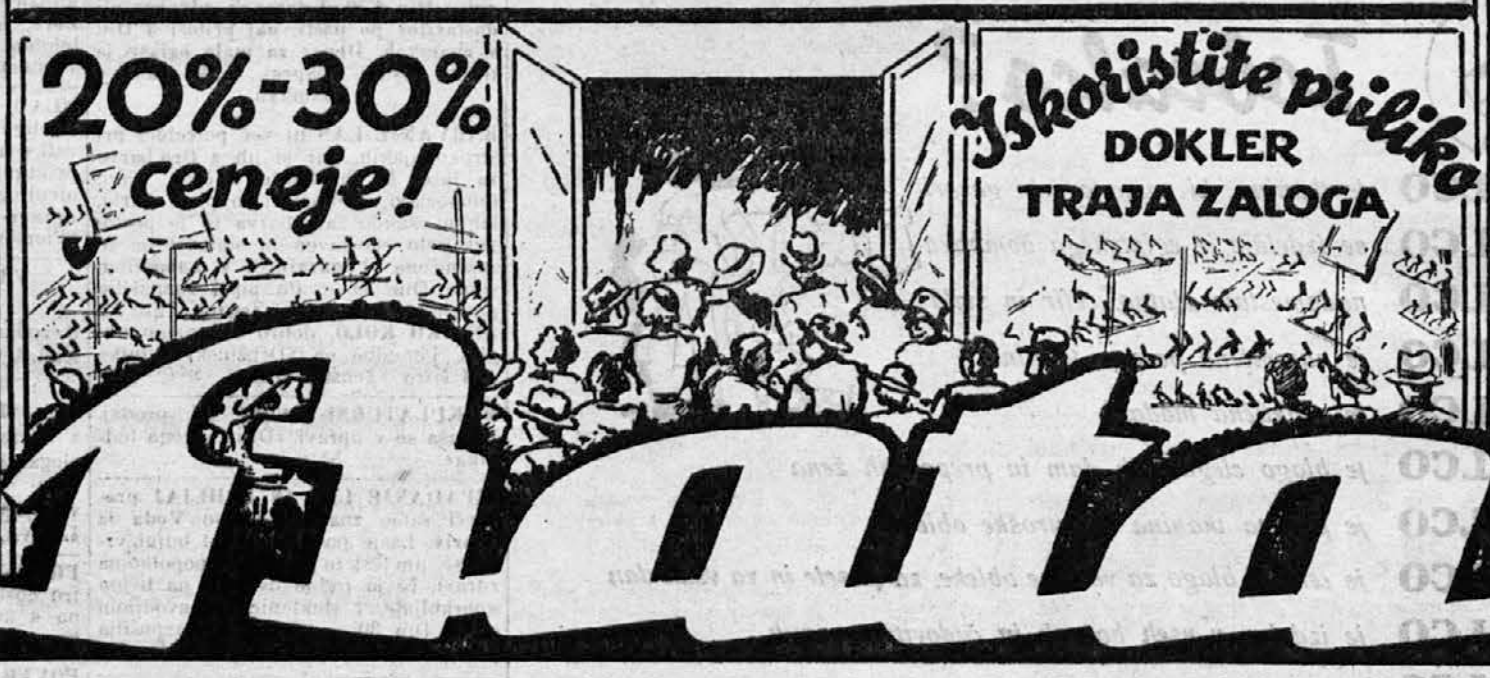

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.